

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 74 +++ 1-2 • JANUAR - FEBRUAR 2007

Slavnostna večerja ob 50-letnici Našega doma v San Justu - Foto Marko Vombergar

Cerkvi in svetu v pomoč

LOJZE KUKOVICA

molitve. Tej ustanovi so se kmalu začeli pridruževati tudi pobožni laiki, ki so na ta način hoteli sodelovati pri misijonskem in sploh apostolskem delu Cerkve.

Tako je torej iz prav majhnih začetkov nastalo mogočno AM. Že pet let pozneje je papež Pij IX. potrdil to novo apostolsko ustanovo in jo toplo priporočil vsemu krščanskemu ljudstvu. Po prizadevanju še drugega jezuita, patra Ramiera, se je AM začelo hitro širiti ne le po vsej Evropi, ampak celo zunaj nje. K temu je ogromno pripomoglo dejstvo, da je pater Ramiere priklical v življenje tudi posebno glasilo AM z naslovom *Glasnik presvetega Srca Jezusovega*. AM je namreč povežalo svojo dejavnost s pobožnostjo

k presvetemu Srcu Jezusovemu, ki je sicer že obstajala v Cerkvi, a je v okviru AM zadobila še večji pomen. Že leta 1934 se je omenjeno revijo AM izdajalo v 68 središčih, v 42 jezikih, med drugimi tudi v slovenskem. AM se je tako hitro širil, da je leta 1960 štel že več kot 150.000 središč na svetu s približno 40 milijoni članov. Njegova revija in drugi spisi, ki so širili in podpirali AM, so imele v istem času samo v Španiji 15 milijonov odjemalcev. Tako je AM v razmeroma kratkem času postalo najbolj razširjeno versko združenje v katoliškem svetu. Kot že omenjeno zgoraj, so ga papeži od vsega začetka močno priporočali in ga bogatili z velikimi duhovnimi darovi in privilegiji. Naj naveдем za primer samo Pija XI., ki je v nekem pismu AM zapisal tele besede: »*Je to eno od najbolj občudovanja vrednih združenj sedanjega časa*« (l. 1924).

Tako *Oznanilo* kot tudi *Duhovno življenje* mesečno objavljata namene *Apostolstva molitve*, čeprav v naši skupnosti nimamo te apostolske ustanove. Gre torej za splošno vabilo vsem vernim, ki smo s krstom postali udje Cerkve, za molitveno pomoč pri težki nalogi apostolskega in misijonskega poslanstva v svetu. Vemo, da je svet razkristjanjen in da nove evangelizacije brez molitvene pomoči vernih ne bo. Od uspeha nove evangelizacije je odvisno zveličanje mnogih ljudi, a ne samo to. Če uspe, bo na svetu mir, če ne, bomo imeli katastrofe. Gre torej za nekaj, kar svet potrebuje zdaj in tukaj, ne šele po naši smrti v večnosti.

Kako je prišlo do te ustanove, ki jo papeži tako priporočajo vsemu krščanskemu ljudstvu?

Apostolstvo molitve je ustanovil francoski jezuit pater Javier Gautrelet in sicer v znanem francoskem mestu Toulousu. Bilo je to leta 1844. Povod za to mu je dala želja jezuitskih študentov, ki jih je pater imel na skrbi, da bi že v času priprave na svoje bodoče duhovniško in misijonsko delovanje morda lahko kaj naredili za svoje sobrate, misijonarje v poganskih deželah, katerih poročila so pogosto prebirali in se ob njih navduševali za misijonsko delo. Pater Gautrelet jim je govoril, da se morajo najprej za svoj bodoči poklic pripravljati s študijem, a da lahko že tedaj veliko naredijo za misijonarje. Kako? Molijo naj zanje in se zanje tudi žrtvujejo; za oboje jim je že tedanje življenje nudilo veliko priložnosti. Študentje so navdušeno sprejeli to zamisel. Tako je nastalo *Apostolstvo*

Nekoliko bolj od blizu pogledano je *Apostolstvo molitve* eno najbolj preprostih cerkvenih združenj, ki pa svojim članom učinkovito pomaga živeti krščansko življenje, posebej še gojiti pobožnost do presvetega Srca Jezusovega in z molitvami in žrtvami svojih članov in simpatizerjev pomaga Cerkvi pri njenem splošnem apostolskem in misijonskem delu. Njegova pravila so zelo preprosta: Člani se obvežejo dnevno darovati Bogu – po posredovanju Kristusovega Srca – molitve, dela in trpljenje za apostolske namene Cerkve in za zveličanje sveta. Obvežejo se med drugim tudi pogosto prejemati sv. obhajilo, kajti AM je prepričano, da Cerkvi prav iz evharistije priteka učinkovitost njenega apostolskega in misijonskega poslanstva. Članom se priporoča, naj bi gojili veliko pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu v znak svoje ljubezni do njega in še s posebnim namenom, da bi mu na ta način zadoščevali za svoje grehe in grehe vsega sveta. Končno se člani AM obvežejo tudi gojiti posebej nežno pobožnost do brezmadežnega Srca Marijinega. V znak ljubezni do nje naj skušajo moliti vsak dan rožni venec ali pa vsaj eno desetko. Člani se nadalje obvežejo posebej živo čutiti s Cerkvijo in v ta namen v svojih vsakdanjih molitvah prosijo za papeža in po namenih, ki jih *Apostolstvu molitve* določi on sam.

AM noče nobenemu drugemu cerkvenemu združenju jemati članov. Hoče le vsa druga cerkvena združenja prežeti s svojim duhom, z duhom apostolskega in misijonskega ognja. V naši slovenski skupnosti v Argentini AM ni. Gотовo pa mnogi naši verniki živijo svoje krščansko življenje v duhu AM. In to je končno glavno. Veliko se priporoča in upamo, da tudi goji med nami molitveno življenje in pobožnost tako k presv. Srcu Jezusovemu in brezmadežnemu Srcu Marijinemu. In Bog daj, da mnogi med nami tudi molijo in se žrtvujejo po namenih sv. očeta, tako splošnih kot misijonskih, ki jih prav zato naša glasila tudi objavljajo. Duhovno pripadajo *Apostolstvu molitve*, čeprav niso njegovi člani. Kot udom Cerkve nam mora biti vsem pri srcu njeno apostolsko in misijonsko delovanje. Tako Cerkev, kot današnji svet, se nahajata pred naravnost orjaškimi problemi in nalogami, zato je vseh nas dolžnost, da v tej ali oni meri in na ta ali oni način pomagamo pri njih reševanju. Molitve in žrtvovanje so nam vsem dostopne in pred Bogom gotovo neprimerno bolj učinkovite kot karkoli drugega.

Nameni Apostolata molitve

ZA JANUAR

SPLOŠNI: *Da bi v današnjem času, žal velikokrat zaznamovanem z nasiljem, pastirji Cerkev še naprej kazali srcu vsakega človeka pot miru in razumevanja med narodi.*

Mir prihaja kot nebeški dar, kot Božja milost, ki zahteva od nas največjo mero odgovornosti na vseh ravneh življenja, da bi se človeška zgodovina uskladila – v resnici, pravičnosti, svobodi in ljubezni – z Božjim redom stvari. Kadarkoli se

pojavi nezvestoba temu presežnemu redu in nespoštovanje 'slovničnih pravil' dialoga, to je univerzalnih moralnih načel, vpisanih v človeška srca; kadarkoli se posamezniku onemogoča celosten razvoj in kršijo osnovne pravice; kadarkoli so množice ljudi prisiljene prenašati nezno breme krivic in neenakopravnosti; kako bi tedaj lahko upali, da se uresniči dobrina miru? Manjkajo osnovne sestavine te dobrine. Sv. Avguštin je pojem miru razložil kot tranquillitas ordinis, umiritev v redu. S tem je mislil na stanje, ki dokončno omogoča popolno spoštovanje in uresničevanje prave resnice o človeku.

Kdo in kaj potem preprečuje prihod miru? Sveto pismo takoj v 1 Mz pokaže na laž, ki jo je na samem začetku zgodovine izgovorila žival s prekranim jezikom in jo evangelist Janez imenuje 'oče laži' (Jn 8,44). Tudi v zadnji svetopisemski knjigi, v Razodetju, laž stoji v vrsti grehov, ki zapirajo vstop v nebeški Jeruzalem. Laž je tesno povezana s tragedijo greha in njegovimi uničujočimi posledicami za življenje posameznikov in narodov. Pomislimo samo

ANTON

na dogodke preteklega stoletja, ko so zmotne ideologije in politični sistemi namerno pačili resnico ter s tem povzročili plaz izkoriščanja, umorov in uničevanja. Po taki izkušnji, kako naj ne bi bili resno za skrbljeni spričo laži našega časa, laži, ki tvorijo ogroditeljne scenarije smrti v mnogih delih sveta.

Pristno iskanje miru se mora začeti s spoznanjem, da vprašanje resnice in neresnice zadeva vsakega od nas in pomeni odločujoč dejavnik miru na našem planetu. Zato se obračam na vse, ki verujete v Kristusa in vas znova vabim: bodite pozorni in velikodušni učenci našega Gospoda.

Benedikt XVI., Iz poslanice na svetovni dan miru, 8. decembra 2005.

MISIJONSKI: Da bi Cerkev v Afriki postajala vedno bolj verodostojna pričevalka Kristusovega evangelija in da bi v vseh državah zavzeto delala za spravo in mir.

Vprašanje miru in sprave med narodi je pereče povsod na svetu, še posebej pa v Afriki, kjer so bile meje veččinoma zarisane šele v drugi polovici preteklega stoletja. V novejšem času veliko govorimo o največji afriški državi, o Sudanu. Pred tem so nas pretresle vesti o bratomorni in večletni vojni med sprtnimi plemeni v Ruandi in Burundiju. Leta 1994 so pokoli in vojaški pohodi med tamkajšnjimi prebivalci popolnoma zamajali temelje družbenega, kulturnega in družinskega življenja.

Katoliška Cerkev se vedno znajde sredi teh nemirov, saj oznanja enakost in bratstvo narodov, potrebo po svobodi in solidarnosti. Od svojih vernikov zahteva prizadevanje za spravo, obsoja krivične zakone in brani nedotakljivost človekovega življenja. Škofje so med prvimi, ki povzdignejo svoj glas v obrambo splošno človeških vrednot. Karitativne ustanove takoj priskočijo na pomoč prizadetim, verniki z duhovniki pa molijo v cerkvah in se duhovno krepijo v trenutkih velikih stisk.

Cerkev ne prosi za kakršne koli privilegije zase in za vernike. Pričakuje le svobodo, da lahko širi nauk miru in sprave in sodeluje povsod tam, kjer se ta mir in sprava utrjuje in poglobljata. Pri tem Cerkev spoštuje različnost kultur in družbenih ureditev.

Slovenci smo lahko ponosni na naše misijonarje in misijonarke, ki vršijo svoje plemenito poslanstvo tudi ko gre za vprašanja miru in sprave.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi nas obhajanje leta Svetega pisma spodbudilo k bolj zavzetemu spoznavanju Božjega razodetja.

Večkrat smo že slišali, da je Sveto pismo navdihnjen knjiga. Kaj to pomeni? Pomeni, da so Sveto pismo napisali ljudje po Božjem navdihu. Ljudje so pisci Svetega pisma, Bog pa je njegov avtor. Je nekaj podobnega, kot če bi nam kdo narekoval pismo. Pisec tega pisma bi bil mi, avtor pa tisti, ki bi nam ga narekoval. Sv. Ignacij je na primer narekoval avtobiografijo svojemu sobratu. Tako je pisec Ignacijeve avtobiografije njegov sobrat, avtor pa Ignacij.

V nedavni preteklosti je bilo Sveto pismo ljudem malo poznano. Poslušali so ga v glavnem pri sv. maši in to le izbrane odlomke. Obstajal je namreč neki strah, da bi ljudje Božjo besedo napačno razumeli, zato Cerkev branja Svetega pisma ni spodbujala. Tega strahu danes ni več.

Sveto pismo prebirajo danes vsi, mladi in stari, kristjani in nekristjani, verni in neverni. Sveto pismo je polno Božje modrosti, zato lahko najde v njem vsakdo kaj za svoje življenje. Je pa res, da je potrebno imeti do Svetega pisma pravilno držo in ga je potrebno znati brati. K temu nam pomaga Cerkev s svojo tradicijo razumevanja in razlaganja Svetega pisma in razni komentarji, ki jih imamo na voljo.

Kadar beremo Sveto pismo, ga je potrebno brati v zavesti, da gre za živo, učinkovito in dejavno Božjo besedo, ki ima moč, da

človeka preoblikuje in preustvarja kot pravi apostol Pavel (prim. Heb 4,12). Zato je potrebno najprej vprašati se, kaj želi določen odlomek sporočiti, potem pa ta odlomek naobrtni na svoje življenje: »Gospod, kaj mi želiš z njim povedati?«

Glavno sporočilo Svetega pisma je, da je Bog dober in da nas ljubi. Če smo ujeli to sporočilo, smo ujeli bistvo Božjega razodetja v Svetem pismu. Prosimo Gospoda, da bi pristopali k Svetemu pismu z ljubečo držo, držo odprtosti in razumevanja, da se bo Božja beseda lahko zasedla v našem srcu in obrodila sad v našem življenju.

Ivan Hočevar DJ

ZA FEBRUAR

SPLOŠNI: Da bi zemeljske dobrine, ki jih je Bog podaril vsem ljudem, uporabljali modro in po merilih pravičnosti in solidarnosti.

Človeštvo danes doživlja grozljiv paradoks: vzporedno z vedno novimi pozitivnimi dosežki na področju gospodarstva, znanosti in tehnologije vztrajno narašča tudi revščina v svetu. V zadnjih letih si FAO (Organizacija za prehrano in kmetijstvo pri

Združenih narodih) prizadeva za sodelovanje v širšem obsegu. Izpostavila je »dialog med kulturami« kot posebno sredstvo za zagotovitev hitrejšega razvoja in varnega dostopa do hrane. Bolj kot kdaj koli prej potrebujemo danes konkretne in učinkovite mehanizme, ki bi zmanjšali možnost spopadov med ljudmi različnih kulturnih, etničnih in verskih pripadnosti. Mednarodni odnosi morajo temeljiti na spoštovanju človeške osebe in na osnovnih načelih miroljubnega sožitja, zvestobe sprejetim ciljem ter obojestranskega sprejemanja med vsemi ljudstvi, ki sestavljajo človeško družino. Prav tako se je potrebno zavedati, da tehnični napredek, četudi potreben, vendarle ni vse. Resnični napredek je samo tisti, ki v celoti ščiti dostojanstvo človeka in vsakemu narodu omogoča uporabo lastnih duhovnih in materialnih virov v dobro vseh.

Želel bi opozoriti na pomoči potrebno domače prebivalstvo, ki se ponekod izkorišča za ustvarjanje dobička. Ne pozabimo tudi na območja, kjer je na milijone ljudi obsojenih na lakoto, celo dobesedno, na stradanje, zaradi silovitih medsebojnih spopadov, ki pa jih mednarodna javnost dostikrat prezre ali jih označi za lokalne, etnične ali plemenske konflikte. In vendar se v teh spopadih sistematično uničujejo človeška življenja, ljudje so prisiljeni bežati pred gotovo smrtjo, se odtrgati od svoje zemlje, zapustiti svoja borna naselja in se zateči v begunska taborišča.

Vzpodbudno znamenje je iniciativa FAO, da bi se sklical posvet držav članic, kjer naj bi razpravljali o agrarni reformi in razvoju podeželja. Cerkev je vedno izražala skrb za male kmete, ki predstavljajo pomemben del aktivnega prebivalstva, zlasti v deželah v razvoju. Sveti sedež verjame, da bo v svetu prevladal občutek odgovornosti in odnos solidarnosti z najbolj potrebnimi in da bodo premagani ozki interesi ter logika moči.

Benedikt XVI., Iz nagovora udeležencem 33. konference FAO MISIJONSKI: Da bi v boju

proti boleznim in hudim epidemijam v tretjem svetu v duhu solidarnosti vedno bolj velikodušno sodelovale vlade vseh držav.

Katoliška Cerkev zgledno sodeluje z organizacijami, ki se trudijo za izboljšanje zdravstvenega stanja v revnih deželah, ki jim rečemo tudi tretji svet. Prvi in drugi svet so razvita področja Amerike in Evrope in nekaterih drugih držav, kot je npr. Japonska.

To sodelovanje je nujno potrebno, saj bolezen in pomoč bolnikom ne pozna različnosti glede na narodnost, vero ali blagostanje. Mednarodne organizacije, ki zbirajo sredstva za pomoč bolnikom v revnih deželah, se zavedajo, da so prav cerkvene ustanove najprimernejše za razdeljevanje pomoči. Saj bo pomoč, ki pride do misijonarjev, prav gotovo prišla tudi do revnih in potrebnih.

Podatki o boleznih so zastrašujoči. Vsako leto umre zaradi nalezljivih bolezni kar 17 milijonov ljudi. Od teh pa je 90 odstotkov v deželah tako imenovanega tretjega sveta, torej v najrevnejših državah. Ta revščina je opazna npr. pri zdravljenju, ki jih potrebujejo bolniki, ki imajo AIDS. Samo 5 odstotkov bolnikov v tretjem svetu lahko pride do takšnih zdravljenj. Do najrevnejših je pot predolga in predraga. Mnogi nimajo dostopa do zdravljenj, ki bi olajšale bolezen kot so malarija, tuberkuloza ali tipične tropske bolezni.

Papež Janez Pavel II. je ustanovil posebno družbo z imenom Usmiljeni Samarijan. Ta zbira sredstva za najbolj uboge v svetu. Tudi papež Benedikt je takoj podprl to ustanovo.

Poglejmo še en zgovoren podatek: 26 odstotkov vseh zdravstvenih središč, kjer pomagajo obolelim za aidsom, oskrbuje Katoliška cerkev.

Tudi naši slovenski misijonarji imajo ob misijonskih postajah zdravstvene postojanke in tako oznanjevanje evangelija povezujejo s pomočjo najbolj prizadetim.

p. Jože Kokalj
SLOVENSKI: Da bi nam Bog

dal novinarjev in kulturnikov, ki bi svoje delo uravnavali po evangeljskih vrednotah.

Vsi ljudje imamo vrednote. Teško si je predstavljati ljudi brez vrednot. Tudi tisti, ki menijo, da nimajo vrednot, jih imajo. So vrednote, ki so skupne vsemu človeštvu. Med te vrednote spada spoštovanje človeškega življenja, ljubezen, mir, pravičnost, svoboda. Po teh vrednotah smo si ljudje najbolj blizu. Po teh vrednotah ljudje hrepenimo, teh vrednot si vsi želimo.

So pa še druge vrednote, ki so značilne za posamezne narode in skupnosti, za družine in posameznike. Vsak narod ima kakšno vrednoto, ki je lastna samo njemu ali predvsem njemu, to velja tudi za razne skupnosti in celo za posameznike. Kar je zame vrednota, ni rečeno, da je tudi za drugega. Ostajajo pa zgoraj naštetih vrednote, ki so lastne vsem ljudem. Kristjani imamo vrednote, ki jih imenujemo evangeljske. Te vrednote je oznanjal Jezus. Le-te niso v nasprotju s temeljnimi človeškimi vrednotami, ampak so v nekem smislu nadgradnja le-teh oz. dobijo v luči Božjega razodetja globljo vsebino in pomen. Specifična evangeljska vrednota je na primer odpuščanje. Vse evangeljske vrednote bi mogli strniti v ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega.

Naša družba se spreminja. Z njo pa se spreminjajo tudi vrednote. Včasih so bile evangeljske vrednote bolj zasidrane v našem narodu. Čutiti je neko razvrednotenje ali prevrednotenje vrednot. Mnogi na primer razumejo svobodo v smislu, da delajo, kar hočejo in ne kot možnost odločanja za dobro, kar naj bi svoboda bila. Tudi življenju ne pripisujejo več tistega pomena, ki ga je imelo nekoč. Mislijo, da lahko delajo z njim, kar hočejo, da je njihova last.

V tem namenu apostolata molitve želimo prositi Gospoda za naše novinarje in kulturnike, ki imajo velik vpliv v družbi, da bi se zavzemali za temeljne človeške vrednote, pa tudi za evangeljske vrednote, ki dajejo človeku večje dostojanstvo. Predvsem, da bi de-

ANTON PUŠČAVNIK

ok. 250-356

17. januar

Malo je svetnikov, ki bi bili tako splošno priljubljeni po vsem krščanskem svetu, kakor je današnji godovnjak Anton Puščavnik. Pri nas ga radi upodabljajo s prašičkom, z zvoncem in s palico v obliki črke T. Napačna je razlaga, da tisti prašiček pomeni nečiste skušnjave, ki so po pripovedovanju sv. Atanazija, prvega Antonovega življenjepisca, svetnika mučile v samotni. Resnica je tale: sv. Antona puščavnika so zelo častili člani pobožne družbe hospitalitov ali antonianov. Ti so vodili sv. Antonu posvečene zavode za umsko prizadete in ljudje so jim radi dajali živež za njihove oskrbovance. Po-

Ivan Hočevar DJ

gosto so nabirali darove sami: z zvoncem so opozarjali na svoj prihod, palica v obliki črke T (križa) je pomenila njihov stan. Smeli so voditi prašičke po mestnih ulicah, kjer je bilo sicer to prepovedano. Tako je postal sv. Anton Puščavnik zavetnik živinorejcev; marsikje pri nas je bila navada, da so na njegov god cerkvi darovali prašičje krače, pleče, klobase - s priporočilom za zdravje pri reji prašičev in drugih domačih živali.

Bolj pomembno je dejstvo, da je sv. Anton oče menihov in puščavnikov. Doma je bil v srednjem Egiptu. Pri dvajsetih letih je bil že sirota. Starši so mu zapustili lepo premoženje in zgled bogoljubnega življenja. Po smrti staršev je začutil v sebi božji klic po evangelijski popolnosti. Brez pridržka je veroval božji besedi. Ko je v cerkvi slišal Kristusove besede iz Matejevega evangelija: »Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj revežem, pa boš imel zaklad v nebesih«, jih je vzel čisto dobesedno. Zemljišča je prepustil sosedom, drugo imetje je razprodal, veliko vsoto razdelil ubogim, le mlajšo sestro je zavaroval pred pomanjkanjem. Potem se je umaknil v samoto. Najprej blizu domače vasi. Čas je uporabljal za gorečo molitev in obiskovanje pobožnih puščavnikov. Pri vsakem se je naučil kakšne kreposti in se je v njej vadil. Tako se je - ne da bi vedel ali hotel - pripravljal, da postane vodnik številnih bogoljubnih duš.

Preden je to dosegel, je moral skozi ogenj hudih skušnjav, s katerimi ga je satan mučil dolga leta. Snubil ga je v greh nečistosti, zato se je Anton tudi telesno mučil do onemoglosti. Ko je zmagal, se je pred ljudmi, ki so hodili občudovat njegovo svetost, umaknil daleč v puščavske gore na desnem bregu Nila. Preživljal se je z zelišči in s kruhom, ki so mu ga prijatelji prinašali vsake pol leta. Dvajset let ni z nikomer spregovoril niti besedice, zato pa je vedno glasneje govoril njegov zgled. Od vseh strani so prihajali posnemovalci in se naselili v njegovi bližini. Vsem, ki so ga prosili duhovne pomoči, je Anton rad ustregel. Ko je začel osvajati duše za Boga, se ljudi ni več bal.

Trikrat je šel celo v hrup svetov-

nega mesta Aleksandrije, da je na prošnjo škofa Atanazija branil pravo vero zoper arijance. Proti koncu svojega življenja se je z najzvestejšimi učenci naselil na komaj dostopni gorski polici, 1200 metrov nad morjem, kjer je odkril studenec, in uredili so si vrt. Tam je dozorel za nebesa. Gospod življenja ga je poklical, ko je dopolnil 106 let. Njegov govo češčenje se je bliskovito razširilo najprej po Vzhodu, kmalu pa tudi po Zahodu.

Med našim ljudstvom je sv. Anton že od nekdaj izredno priljubljen svetnik. Za svojega zavetnika ga častijo različni stanovi: živinorejci, svinjski pastirji, ščetarji, rokavičarji, mesarji, gasilci, peki. Mladi ljudje so se zatekali k njemu kot posredniku pri izbiranju zakonskega druga.

Anton in Antonija sta med najpogostejšimi imeni pri nas; vseh oblik teh imen skorajda ni mogoče naštet. Osebe s tema imenomoma si 'bratsko delita' današnji sv. Anton Puščavnik in sv. Anton Padovanski, ki je na koledarju 13. junija.

SILVESTER ČUK

POMEN MOLITVE

Znana je zgodba sv. Frančiška Saleškega o punčki, ki je komaj shodila in je takole prosila svojega očka: »Očka, pojdiva na vrt rožice nabirat!« Ker še ni znala dobro hoditi, se ga je z eno roko trdno prijel za roko, z drugo je pa nabirala rožice. Da bi jih več nabrala, naenkrat spusti očkovo roko, pade po tleh in izgubi še tiste rožice, ki jih je že nabrala.

Sv. Frančišek Sleški je bil mnenja, da je to običajna življenjska zgodba ljudi. Bog nam kliče: Na noge, na zrak! Vi pa ne smete pozabiti, da imate dve roki: z eno se držite mene, z drugo pa nabirajte rože. Vsak pa naj ve: če me spusti, bo padel.

Iz catholic-net-a

NAUK PONIŽNOSTI LEPE ŠIVILJE

BLAŽENA ELIZABETA
CANORI MORA, 1774-1825.
Janez Pavel II. jo proglasil za
blaženo aprila 1. 1994

Mlada žena v prvi nosečnosti. Mož, advokat Krištof Mora se igra s pištolo, jo razdre, zopet sestavi, napolni z naboji, izprazni... Za šalo pomeri v ženo, ki jo ustrahuje. V cevi je ostal naboj. Pritisne na sprožilec... Poči! Ženinovo glavo je zgrešil komaj za nekaj centimetrov. Spalnico napolni dim in zadaši ženine krike strahu. Kmalu bi bil to tragičen konec ljubezenske zgodbe, ki je bila v tedanjem Rimu dobro znana.

Bil je grenak začetek zakonskega življenja in zlovesče znamenje. Krogla iz pištole je na steni zdrobila hišno svetinjo: razpelo v zlatem baročnem okviru. Znamenje, da je tudi njun zakon postal - po človeško gledano - polomija.

Ona je bila čedno meščansko dekle iz ugledne družine. Vzgjale so jo sestre avguštinke, toda ni vsto-

pila v samostan, kakor njena sestra. Ostala je samo mati, delavka, šivilja... Vendar pokončna in dostojanstvena.

Kot žena je ponižana, a samostojna. Vse življenje posveti dvema hčerkama in možu, ki je nezvest. Še več, da bi se rešil obtožbe zaradi nezvestobe, od žene zahteva pisno dovoljenje za svoje početje. Elizabeta se zoperstavi: vse žrtvuje zanj, toda ne stori ničesar, kar bi ga utrdilo v njegovem grehu. Odplačuje dolgove svojega moža. Prodaja sobno opravo, celo zakonsko posteljo. Ko pa bi se temu lahko izognila tako, da bi popustila izsiljevalcu in zaigrala svojo poštenost, je pokončna in neomajna. Zaloputne z vrati. Ta vrata ostajajo neprestano odprta za njenega nezvestega moža. Toda ne sprejme nobenega pogajanja. Pustolovski mož je pribit v ta zakon zaradi njene neomajnosti. Poleg predmetov, s katerimi je pod lepo mestno obleko zatajevala svoje telo, je zapustila oguljen molitvenik Hoja za Kristusom in svoj dnevnik. Bila je žena z obema nogama na zemlji. Imela pa je tudi mistične izkušnje združenosti z Bogom, zato je bila sposobna tako herojsko ljubiti. To je nadčloveška zvestoba.

Samo prve dve leti zakonskega življenja sta bili srečni. Nadaljnjih 27 let ji je bil mož nezvest. Toda nje ne omaje noben dokaz in do konca upa, da je človek sposoben uresničiti svojo nalogo v življenju, se spreobrniti in doseči Božje odrešenje. Njena ljubezen je bila poplačana. Mož se je spreobrnil. Po njeni smrti je stopil v samostan, kjer se je dvajset let v samotni pokoril in vračal k Bogu. Pokojna žena je njegova voditeljica in njegova moč. Toda protagonist te zgodbe, na prvi pogled tragične ljubezni, nista zvesta in 27 let trpeča žena in njen nezvesti mož. Pravi protagonist te zgodbe je Bog: Samo on je ključ, je geslo za pravilno branje te pustolovščine.

Za Elizabeto Bog ni terapevt, ki priskoči v trenutku človekove krize, ni le moč, ki bi ji pomagala začeti novo življenje - brez nezvestega moža (saj bi se od njega smela ločiti!). Zanj je Bog opora, skala, ki jo podpira, da nadaljuje življenje žene in matere.

Elizabeta ostane v zakonu in družini. Še naprej ljubi Krištofa in hčerki. To je polje, ki ji ga je Bog zaupal. Obdeluje ga z naporom in nežno ljubeznijo, da bi ta ljubezen pognala zrnje v klas. Ko jo svakinje postavijo pred hišna vrata, si mora iskati podstrešni sobico za preživetje sebe in svojih hčera. Zaviha rokave. Preživlja se z lastnim šiviljskim delom. Hoče, da so vrata odprta tudi za Krištofa. Še vedno se posvetuje z njim, da bi ne bil povsem proč od njunih hčera. Srce ima odprto tudi za uboge, bolne in trpeče. Težko je živeti v uboštvi, medtem ko starši živijo v palači. Hčerka Lucija piše očetu: »Očka, glej, da nam pošlješ denar. Moj apetit je vsak dan večji, število hlebčkov pa je vsak dan manjše.« Lakota po kruhu in lakota po očetovski ljubezni se večja iz dneva v dan.

Elizabeta v začetku ni vedela, po kakšni poti jo bo Bog vodil. Po poti, ki jo s telesnimi močmi skoraj ni mogoče prehoditi, lahko pa jo človek prehodi z močjo duha. Njena lepota se je spremenila. Bog ji jo je dal kot telesno lepoto, zaradi katere se je Krištof zagledal vanjo. Ona pa jo je z Božjo pomočjo počasi počasi spreminjala v notranjo lepoto, ki človeku žari iz oči in iz vseh njegovih gibanj. Toda vir te lepote je Bog sam, združenje z njim.

Zanjo Bog ni tista rama, na katero bi se naslonila zato, da bi jokala. Trda pot jo je prenovila in opogumila. Krištof le polagoma spozna, da zanj ni več razumljiva niti dosegljiva v zgolj človeških nižinah. Stik z njo lahko sedaj išče le na ravni višjega življenja. Saj se je Elizabeta približala Bogu. Elizabeta je pozabila na svoje življenje - po Jezusovem zgledu. In zato je, kakor pšenično zrno, dala klico Božjega življenja, ki je začelo poganjati v srcu njenega moža. Ta setev je trajala dneve in tedne in mesece in leta. Popolnoma zastonjsko. Njeno življenje ni več njeno. Pa tudi Krištofu ne pripada tako, da bi bila igračka v njegovih rokah. Krištof je polagoma dojemal, da Elizabetino vedenje ni maščevanje za njegovo nezvestobo, temveč načrtno naravnano v njegov duhovno rast. Ona postane kakor neobhoden vsakdanji kruh, ki se ne

PATER PIJ IN SKRIVNOST KRIŽA

zaveda, da ga je vedno manj, kajti njegovo bistvo je v tem, da se daje in da daje življenje drugim.

V njenem dnevniku je kratek zapis, ki povzema njeno zvestobo: »Gospod mi je dal spoznati, da ne smem zapustiti teh treh duš, hčera in moža, kajti želi jih rešiti z mojo pomočjo. Reševanje teh treh duš bo tudi meni v duhovno korist. Ne smejo mi biti kakor past, temveč pomoč za vajo v kreposti.« S tem, ko je vztrajala v zakonski zvestobi, kakor je obljubila na poročni dan (»... in ti obljubim, da te bom ljubila in spoštovala vse dni svojega življenja«), se je soočila s težko nalogo graditve hiše ljubezni, ki jo je mož ves čas razdiral. Zaradi zvestobe je dospela z njim in s hčerkama do končne zmage, do odrešenja.

Povzeto po Giordano Muraro, *L'Umile, lezione della bella camiciaia*, v: *Jesus 17* (1995), junij 1995. 88-92
Prevedel A.S.Snoj

ZLATOPOROČENCA

Zakonca sta za svojo 50-letnico poroke sedela v restavraciji. Natakarkar, ki jima je stregel, je opazil, kako izredno ljubezniv je bil mož do žene, ko sta se pogovarjala.

V primernem trenutku se približa mizi in reče možu: »Čestitam, dragi gospod! Kako kavalirsko znate dvoriti svoji ženi! Koliko nežnih izrazov priznanja in občudovanja je deležna... in to po toliko letih skupnega življenja!«

Možakar se nasmehne in mu zaupa: »Veste, mladi gospod, čisto zares: včasih se niti ne spomnim, kako ji je ime...«

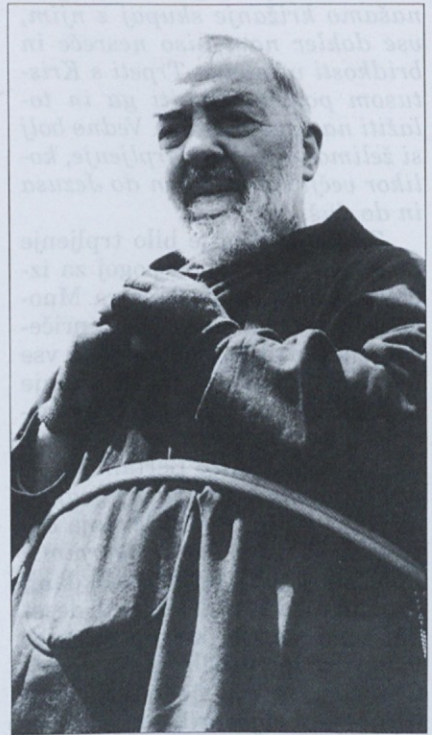
Iz catholic-net-a

Leta 1913 je pater Pij pisal svojemu duhovnemu voditelju: »Jesus mi daje videti kakor v zrcalu, da vse moje življenje v prihodnosti ne bo nič drugega kakor mučeništvo.« V teh nekaj besedah se odvija kakor v kakšnem filmu patrovih nadaljnjih 55 let, ki jih je preživel v nenehnem zadostilnem trpljenju, da bi izkazoval svojo ljubezen do Boga in do bližnjega. Spomin v likovni obliki lahko še danes vidimo na peti postaji križevega pota v San Giovanni Rotondo, na kateri je kipar Francesco Mesina upodobil patra Pija kot Simona iz Cirene, ki pomaga Jezusu nositi križ, ko se vzpenja na Kalvarijo.

Pater Pij je imel bolečine za 'Božji dar'. Nekoč je tako močno kašljal, da ga je bilo mučno poslušati. Sobrat pater Lino iz Prate mu je rekel: »Oče, dajte meni svoj kašelj.« On pa je presenečen odgovoril: »Kako, ali se to, kar prejmeš v dar, pokloni drugemu?« Profesor Nicola Bellantuono pa ga je ob koncu spovedi vprašal, ali mu znamenja Kristusovih ran povzročajo bolečine, in pater Pij je odvrnil: »Misliš, da mi jih je Gospod dal zaradi lepšega?« Profesor se je nato ponudil: »Oče, dajte kaj še meni.« Pater se je skoraj razjezil: »Nakit, ki ga prejmeš od Gospoda, se ne podarja!«

Cleonice Morcaldi, ena najbližjih Pijevih duhovnih hčera, je s svojim pričevanjem potrdila, da te besede niso bile le prazno govorenje: »Demon me je hotel prepricati, da je pater ves v ranah, vendar samo mistično. Toda Gospod je lažnivca razkrinkal. Navdihnil mi je misel, naj v dneh najhujše vročine pošljem patru belo plateno srajco. Prepričana sem bila, da jo bo odklonil. Obdržal jo je. Po treh dneh mi jo je vrnil; bila je vsa prepojena s krvjo, tudi dolgi in široki rokavi.«

Don Pierino Galeone je prejel neposredno od patra Pija podrobno razlago, kakšna bi morala biti kristjanova pot skozi trpljenje:

»Gospod, ne pusti me, da oddidem v nebesa, dokler poslednji od mojih otrok, posledni človek, ki je zaupan moji duhovniški skrbi, ne vstopi pred mano.«

»Predvsem bolečino sprejememo od Boga, zato da bi zadoščevali za preteklost, očistili dušo in premagali vsak odpor; nato objamemo trpljenje z gorečnostjo in odločnostjo, veseli, da lahko stopamo s Kristusom po poti bolečin, od jasli do Kalvarije. Občudovati, hvaliti, ljubiti je treba vse boleče Jezusove življenjske izkušnje: revščine in izgnanstva, nam neznanega dela v mladih letih, naporenega javnega delovanja ter telesnih in duševnih bolečin dolgotrajnega in bridkega trpljenja in smrti.«

Pater je nadaljeval: »Potem se duša čuti pogumnejšo, ko se sooča z bolečino in žalostjo; ljubeče se razpne na goli križ poleg Jezusa, sočutno upre vanj svoj pogled in

zasliši iz njegovih ust: 'Blagor tistim, ki trpijo zaradi ljubezni do pravičnosti'. Upanje, da bomo vedno bolj deležni slave s Kristusom, nam pomaga, da laže prenašamo križanje skupaj z njim, vse dokler nam niso nesreče in bridkosti v veselje. Trpeti s Kristusom pomeni ljubiti ga in tolažiti na popoln način. Vedno bolj si želimo in ljubimo trpljenje, kolikor večji sta ljubezen do Jezusa in do duš.«

Za patra Pija je bilo trpljenje neobhodno potreben pogoj za izpolnitev lastnega poslanstva. Mnogo jih je, ki lahko s svojim pričevanjem potrdijo, kako zelo je vse njegovo življenje in delovanje navdihoval cilj, da bi trpel s Kristusom za odrešenje duš. Nekoč mu je gospod Enzo Bertani rekel: »Dajte mi malo svojega trpljenja,« in pater Pij je brez oklevanja odgovoril: »Trpim, kadar ne trpim.« Bolečina je bila njegov vsakdanji kruh in to je potrdil še kakih deset dni pred smrtjo, ko mu je pater Paolo Covino predlagal, naj prosí Gospoda, da mu nekoliko olajša trpljenje. Odgovoril mu je: »Sin moj, ko bi se to zgodilo, bi umrl od bolečine.«

To, kar pa mu je resnično povzročalo trpljenje v duši, je bilo spoznanje, da množica romarjev, ki so vsak dan prosili za pomoč, ozdravitev, tolažbo v svojem telesnem in duševnem trpljenju, bolj malo razume skrivnost bolečine: »Vsi prihajajo sem, da bi jim bil odvzet križ, nihče zato, da bi se ga naučil nositi,« je žalosten mrmral. To je potrdil dr. Mariu Frisottiju: »Ko bi ljudje vedeli, kakšno duhovno korist prinaša bolečina, bi vsi hoteli biti pribiti na križ.«

Don Pierino Galeone ga je vprašal: »Oče, kako vam uspe, da imate ob tolikšnem trpljenju vedno vedr in vesel obraz, jaz pa tako malo trpim in vendar ne znam skriti bolečine na svojem obrazu?« Pater Pij mu je svetoval: »Sin moj, začni sprejemati z ljubečo vdanostjo nadloge in bridkosti in Gospod ti bo zagotovo napolnil srce z vedrino, mirom in veseljem, tako da boš okušal blaženost v trpljenju. Tako sem naredil jaz, tako naredi tudi ti.«

Avtobiografski dokaz tega je misel, ki jo je pater Pij zapisal 22. januarja 1953 ob petdeseti obletnici svojega redovništva: »Petdeset let redovnega življenja, petdeset let pribit na križ, petdeset let ognja, ki me požira za tebe, Gospod, za tvoje zveličane. Le kaj si želi moj duh drugega, kakor priversti vse k Tebi, o Gospod, in potrpežljivo čakati, da požgeš vso mojo notranjost, ker se želim odpovedati sebi, zato da bom ves v Tebi?«

Žrtev namesto bratov

Drža patra Pija nikakor ni bila masohistična: »Ne mislite, da ljubim trpljenje samo po sebi,« je povedal Cleonice Morcaldi, »ljubim ga in prosim zanj Jezusa zaradi sadov, ki jih prinaša: daje slavo Bogu, rešuje duše in osvobaja duše v vicah. Le kaj bi si lahko še želel?« To neustavljivo veliko duhovno zadovoljstvo je navdihovalo njegovo molitev: »Gospod, daj meni vso žalost in bolečine mojih bratov in daj mi pravi strah, strah pred tem, da bi bil sebičen, ker si pridržim zase najboljši del, bolečino ...«

Pričevanja sobratov, ki so živel ob patru Piju, sestavljajo mozaik, pred katerim se je treba spoštljivo prikloniti in se odločiti, ali sprejmemo ali ne trajni izziv, ki ga življenje tega kapucinskega redovnika predstavlja tudi danes za vsakega kristjana. Pater Francesco Napolitano: »Pater Pij si je nalagal trpljenje drugih in ga sam prestajal. Hotel je lajšati trpljenje, ker je vedel, da ga ni mogoče v celoti odpraviti.« Pater Onorato Marcucci: »Močno je trpel in zavedal se je, da je trpljenje neizogibno; globoko pretresen ob trpljenju drugega človeka se je pokazal sočutnega in je poskušal s svojim delovanjem pomagati bolnikom.« Pater Alberto D'Apolito: »Večkrat sem ga slišal, kako je vzdiknil: 'O Gospod, koliko bridkosti, kakšna bolečina! Daj meni trpljenje teh revežev'.«

Pater Pij se je že v davni preteklosti odločil, da se bo daroval kot žrtev namesto svojih bratov po veri. To dokazuje pismo patru Benedettu iz San Marca in Lamis

z datumom 26. marca 1914: »In če vem, da je kdo prizadet bodisi na duši ali na telesu, le česa ne bi naredil pri Gospodu, samo da bi ga videl rešenega njegovih bolečin? Rade volje bi si naložil vse njegove bridkosti, samo da bi ga videl rešenega, in odstopil bi v njegovo dobro vse sadove tega trpljenja, če bi mi Gospod dovolil.«

Dogodkov, ki govorijo o tej pripravljenosti za zadoščevanje, je nešteto. Nekega dne je pater Eusebio Notte izročil patru Piju pismo, v katerem ga je nekdo prosil, naj daruje svoje trpljenje za spreobrnjenje nekega duhovnika, in pater je to spodbudo sprejel. Ko je naslednje jutro pater Eusebio prišel ponj v celico, mu je pater Pij povedal, da čuti na boku strašno bolečino. Pater Eusebio ga je hitro spomnil: »Oče, ali ste pozabili, da ste včeraj obljubili molitve in žrtve za nekega duhovnika?« Njegov odgovor je bil samo: »Res je.«

Don Attilio Negrisola se spominja, da je v postnem času leta 1956 srečal v San Giovanni Rotondo mladeniča iz mesta Cattolica, ki je imel dobro viden tumor na sencih. »Vprašal sem ga: 'Kaj ti je rekel pater Pij?' Mladenič je odgovoril: 'Rekel mi je: trpiva skupaj.' Na veliki petek sem na hodniku srečal patra Pija. Bila sva sama. Rekel sem mu: 'Oče, voščim vam kar danes, ker bo jutri mnogo ljudi.' Pater je odgovoril: 'Zame so vsi dnevi enaki. Ampak danes čutim tule, kakor da mi

Ljubite Devico Marijo in vse storite, da jo bodo ljubili!

Izredni, stigmatizirani pater Pij, ki je privlačil in spreobračal množice s tem, da je intenzivno živel mašo, je zapustil tudi ta preprosti testament kot zdravilo za naš čas: »Ljubite Devico Marijo in vse storite, da jo bodo ljubili, molite rožni venec in vse storite, da jo bodo molili!«

nerodno stopil v režo med dva kamna in si poškodoval nogo. Drva sta pustila kar tam sredi poti in odšla domov. Tako sta ostala oba brez večerje. Naslednji dan sta morala ostati doma. Filip je sicer odšel k trgovcu in povedal, kaj se je zgodilo, a trgovec je le zamahnil z roko, češ to me ne zanima, ko bosta pri močeh, se vidimo. Kako bosta ta čas živela, trgovca ni zanimalo. Pa bi ga moralo. Tudi zaradi vola, ki mu ga je Filip redil. Že pred nekaj meseci mu je trgovec rekel: »Filip, kaj če bi vzel mojega vola. Moj hlev je prepoln, ti pa imaš veliko prostora. Skrbi zanj, saj veš, da ne bo zastoj.«

Filip je bil dobrega srca in je trgovcu ustregel. Dan plačila je bil še daleč, Filip pa je moral jesti vsak dan, še več pa je pojedel vol. A Filip se ni pritoževal. Potrpežljivo je hranil vola in opravljal svoje vsakdanje delo z osličkom.

Tedaj so se zunaj zaslišali koraki. Filip se je vznemiril. »Je prišel trgovec Izmael? Je prinesel večerjo, saj ve, da sem brez vsega?«

Ko je stopil na plano, je Filip zagledal dva tuja človeka, moža in

ženo. »Mir tebi, o Filip!« je rekel popotnik.

»Naj bo mir tudi z vama! Kaj me poznata?«

»Vsemogočni te pozna in to je najvažnejše. Smeva to noč ostati pri tebi? Moja žena Marija bo rodila otroka in nimava kam iti.«

»Če se vama ne zdi preveč revno in umazano, potem kar vstopita,« je Filip na široko odprl vrata.

Filip je popotnikoma ponudil vodo, da sta si umila roke in noge in se osvežila. Hrane jima ni mogel ponuditi, ker je ni imel. Pa ga je Marija potolažila, da nista lačna, da je dovolj streha nad glavo. Filip je popotnikoma pripravil ležišče in čez čas so vsi zadremali.

Sredi noči se je stari Filip nenadoma prebudil. Notranjost kolibe je žarela v blagi, topli luči. Od kod ta luč, je premišljeval? Kdo sta ta dva popotnika, ki poznata moje ime in pravita, da me tudi Vsemogočni pozna? Tedaj je zaslišal še nežen otroški glas. Skobacal se je s svojega ležišča.

»Poglej, Filip, to je moj otrok, novorojen Božji Sin,« je rekla Marija.

Filip je padel na kolena in sklonil glavo. »Božji Sin, pričakovani Mesija! Počeščen ti, ki prihajaš rešit vse ljudi.«

Jezus je komaj prišel na svet, a ker je bil Božji Sin, je takoj videl stiske ljudi in jim začel pomagati. Obrnil je glavo proti osličku in ta je hitro vstal in po treh nogah priskakljal k otroku. S svojo toplo sapo je ogrel otrokove ročice. Jezus se je z desnico dotaknil osličkovega gobčka. Tedaj je osliček dvignil glavo in veselo zarigal. Začel je skakati po hlevu kakor v mladih letih, ko ga je vse razganjalo. Filip se je ozrl v oslička in se čudil.

»Moj sin je prišel ozdravljat in reševat,« mu je tiho rekla Marija.

»Hvala tebi in tvojemu sinu. Osliček je ozdravljen! Spet si bom lahko služil kruh. Naj bo hvaljen Vsemogočni, ki se je usmilil nas revnih in malih,« je rekel Filip.

»Da, revnih in malih, predvsem pa dobrih,« je dodal sveti Jožef.

Filip se je priklonil pred Jezusom, nato pa prijel razigranega oslička za vrv in ga odpeljal k jaslim, kjer je ležalo Božje dete.

Iz zbirke *Legende, 2003*

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

MISEL KARLA RAHNERJA

Vera, ki jo je opredelil Kaledonijski cerkveni zbor, je bila utrjena za stoletja. Dogma o Kristusovem božanstvu in njegovi človeškosti spada k samemu bistvu krščanstva. Ko so po drugi svetovni vojni na prvem ekumenskem srečanju v Amsterdamu poskušali ponovno združiti različne krščanske Cerkve, se je postavilo vprašanje, kdo bi lahko bil in kdo ne član Zveze krščanskih Cerkva. Jasno je, da je bila kot temeljni pogoj predlagana vera v Kristusa, Bogočloveka.

Žal pa se zdi, da želijo nekateri sodobni teološki misleci to vero

oslabiti. Jasno je, da s tem, ko zanikajo Kristusovo božanstvo, niso več znotraj meja prave vere. So pa tudi drugi, ki nimajo tega namena. Predvsem se jim zdi, da to verovanje zahteva razlago, primernejšo sodobnemu človeku. Imajo pravico, da to poskušajo, če pri tem ne zmanjšujejo razodete resnice.

Med raznimi sodobnimi teologi naj kot primer navedemo zanimivo misel znanega Karla Rahnerja. V začetku se je krščanstvo osredotočalo na dejstvo, da je Bog postal človek, da se je Beseda utelesila. To so bile sanje an-

tičnega sveta: želja, da bi se nebeška bitja spustila med nas, na našo zemljo. Mitologije so si to predstavljale na pravljичni način. V Jezusu Kristusu so te sanje postale resničnost.

Sodobni človek, pravi Rahner, začne z drugačnimi predpostavkami. Svojo pozornost usmeri na človeka in se sprašuje, kaj lahko postane, do katere višine se lahko povzpne. Krščansko razodetje nas uči nekaj čudovitega. Človek lahko postane velik umetnik, znanstvenik, s svojo tehniko lahko gospoduje silam vesolja. Ne more pa postati angel, niti se ne more spustiti in postati žival. Če bi se to zgodilo, bi prenehal biti človek. Vera v Kristusa pa nam zagotavlja, da človek lahko postane Bog in istočasno ostane človek. Krščanstvo je torej čudovito antropološko sporočilo, primerno za današnji čas.

KRISTUSOVI NAZIVI

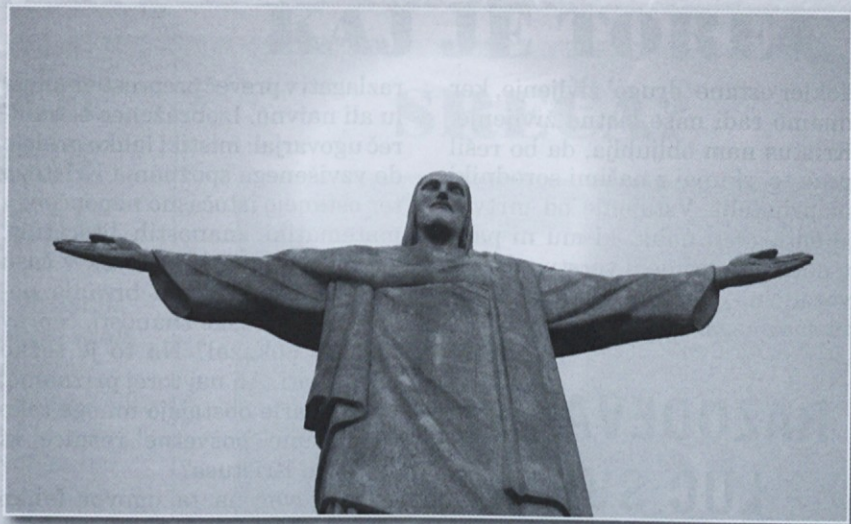
Kot smo videli, so cerkveni očetje poskušali Kristusovo skrivnost izraziti z dogmatičnimi pojmi, da bi jo tako zaščitili pred krivoverskimi razlagami. Po drugi strani pa lahko pretirana uporaba 'opredelitev' zmanjša polnost vere in jo naredi revnejšo. Zato je Gregor Nacijanški skušal najprej zbrati množico nazivov, s katerimi Sveto pismo označuje Kristusa. Naredil je sledeči seznam: »Božji Sin, Podoba, Sijaj, Stvarnik, Kralj, Glava, Postava, Pot, Vrata, Temelj, Skala, Biser, Pravičnost, Posvečenje, Odrešenik, Človek, Služabnik, Pastir, Jagnje, Žrtev, Prvorojeni med ustvarjenimi bitji, Prvorojeni med vstalimi od mrtvih.«

K temu lahko pridružimo še mnoge druge nazive: Resnica, Modrost, Učitelj, Beseda, Luč, ... če pa jih zgolj navajamo in ne razložimo, ostanejo mnogi od teh pojmov nerazumljivi. Ustavimo se torej ob nekaterih, ki jih je izročilo bolj razvijalo.

JEZUS ODREŠENIK

Odrešenje je temeljni pojem svetopisemske govornice. Izraelci, majhno nomadsko ljudstvo, so bili polni strahu pred mnogimi sovražniki in nevarnostmi, ki so jim grozile na njihovi poti. Ob tem pa so vedno znova izkusili, da se jim Bog razodeva kot njihov edini Odrešenik. V Novi zavezi se ta naziv pripisuje Kristusu (prim. Lk 2,11), vera v Kristusa daje odrešenje vsakemu, ki veruje (prim. Rim 1,16).

Če so se Izraelci bali predvsem svojih sovražnikov, se je antični človek grško-rimskega cesarstva

bolj bal svoje neizprosne usode, samote in smrti. Zato so cerkveni očetje pokazali, kako nas Kristus osvobaja teh treh glavnih nevarnosti. Kot Stvarnik vesolja ima v svojih rokah tudi njegove zakone. V tistem času je bilo zelo razširjeno zvezdoslovje, verovanje, da je človekova usoda odvisna od položaja zvezd. Sv. Ignacij Antiohijski je odgovoril na ta vraževerstva. Ko se je Jezus rodil, je njegova zvezda morala priti v Betlehem. S tem je bilo očitno, da je usoda odslej odvisna od njega in da smo v njem tudi mi osvobojeni od tako imenovane neizprosne usode. Z njegovim vstajenjem je človeštvo rešeno smrti in ob njegovi ljubeči pomoči nihče na svetu ni več sam.

In katerih nevarnosti se sodobni človek najbolj boji? Odgovori so gotovo najrazličnejši. Dostojevski meni, da človekove velike nesreče izvirajo iz notranjih negotovosti, iz dvomov o vseh in vsem. V nekem pismu piše: »*Povem vam, da sem tudi jaz sin tega stoletja, sin nevere in dvoma, in sicer vse do danes ali pa celo do groba. Kako strašna mučenja me je stala in me še sedaj stane ta žej po veri, ki je toliko močnejša v moji duši kot nasprotni razlogi. In vendar mi Bog pošilja trenutke, v katerih mi je vse jasno in sveto. V tistih trenutkih sem sestavil svojo veroizpoved: verovati, da ni ničesar lepšega, globljega, ljubečega, bolj razumnega in popol-*

nega od Kristusa; in ne samo, da ni ničesar, ampak - in to si dopovedujem z zavistno ljubeznijo - ni mogoče ničesar imeti. In še več: tudi če bi mi kdo pokazal, da je Kristus zunaj resnice, bi brez odlašanja raje ostal s Kristusom kot pa z resnico.«

DAROVALEC ŽIVLJENJA

Bog svetopisemskega razode-tja ima nek stalni pridevek: je 'živeči', kliče tudi ljudi k večnemu življenju, je vir življenja (prim. Ps 36,10). Kot Božji Sin tudi Jezus daje življenje v izobilju (prim. Jn 10,10), on sam je življenje (prim. Jn 14,6). Prehod iz smrti v življenje se ponavlja v tistih, ki verujejo v Jezusa Kristusa (prim. Jn 5,24).

Pod tem vidikom se nekaterim zdi, da ni bistvene razlike med krščanstvom in drugimi verstvi, saj tudi ona obljublajo srečo po smrti in novo življenje. A ta sovpadnost je zgolj površinska. Kristus je umrl, je izgubil življenje na zemlji, vendar se je s svojim vstajenjem vrnil v svoje zemeljsko življenje. Kristjani pričakujemo nekaj podobnega: ne zavračanje preteklega življenja, ampak večno vrnitev. Življenje po smrti je lahko pobarvano s še tako živimi barvami, vendar nas ne privlači kaj dosti,

dokler ostane 'drugo' življenje, ker imamo radi naše lastno življenje. Kristus nam obljublja, da bo rešil prav to, skupaj z našimi sorodniki in prijatelji. Vstajenje od mrtvih je edinstven nauk, ki mu ni para v nobenem drugem verstvu, ker je vezano na osebo in delovanje Kristusa samega.

RAZODEVALEC - LUČ SVETA

Predvsem v helenističnem svetu so ta naziv razlagali iz različnih zornih kotov. Stari Grki so zelo cenili znanje.

Človek je prav zato človek, ker je sposoben spoznavati ne le z očmi in s čutili na splošno, ampak predvsem z umom. Ta oblikuje ideje. Za Platona je svet idej božanski, mi ljudje pa lahko vanj prodremo s pomočjo spoznavanja.

Ideje, ki jih poznamo, pa so mnoge in raznovrstne. Kako jih povezati? Proti koncu antičnega sveta so nekateri filozofi poudarjali, da je poenotenost idej mogoče najti samo v Bogu. Tisti pa, ki so bili bolj mistično usmerjeni, so razlikovali še naprej: Bog ostaja skrit, nespoznat, svet idej mu je podjarmljen. Kljub temu je poenotenost mogoča. Vse skupaj tvorijo 'logos' (besedo), ki je kakor drugotni bog.

Kristjani so si zlahka prisvojili takšno teorijo, vendar z nekaterimi popravki. Logos je Beseda, Očetov Sin. Ne gre za nekega nižjega boga, ampak za enakega Očetu. Zato tudi vse Očetovo znanje odseva v življenju Svete Trojice. Obenem pa je tudi Razodevalec, Luč sveta. Prek njega in njegovega uteljevanja se Oče razodeva ljudem, jim daje delež svojega lastnega božanskega spoznanja. Od tod izhaja med krščanskimi pisci tolikokrat ponavljani izrek: »Če poznaš Kristusa, poznaš vse, če pa ne poznaš Kristusa, ničesar ne poznaš.«

A tudi tega izreka ne smemo

razlagati v preveč preprostem smislu ali naivno. Izobraženec bi namreč ugovarjal: mistiki lahko pridejo do vzvišenega spoznanja Kristusa ter ostanejo istočasno nepoučeni v matematiki, znanostih, literaturi. Je mar Kristus kot človek v času svojega zemeljskega bivanja poznal vse človeške znanosti, čeprav tega ni pokazal? Na to je težko odgovoriti. Ali naj torej priznamo, da vendarle obstajajo mnoge tako imenovane 'posvetne' resnice, ki so zunaj Kristusa?

Odgovor na ta ugovor lahko iščemo s pomočjo filozofije vrednot. Moramo namreč razlikovati dvojno spoznanje: eno so kontemplativni kristjani imenovali 'neplodno', drugo pa duhovno. V teku svojega življenja si pridobimo mnoga spoznanja, vendar mnoga od njih nimajo nobenega pomena za naše življenje ter ga bolj motijo kot gradijo. Gre za 'neplodne' ideje. Druge, čeprav drobne novice, pa imajo včasih neznansko vrednost. Študent se npr. nauči mere celin ter število prebivalcev. Pridobi si zemljepisno znanje. A tega védenja ne moremo primerjati s kratko novico, da ga ima dekle rado in da se strinja, da se poročita. To spoznanje ima takšno vrednost, da vodi v korenito spremembo njegovega življenja.

Tragično je, da žal mnoga spoznanja ostanejo neplodna ter da izgubljammo zanimanje po pridobivanju spoznanj. Vzgojitelji, duhovni očetje, sociologi in drugi se sprašujejo, kako jih posredovati, da bi postala ljudem bolj dragocena, da bi imela neko vrednost za življenje. Takšen je tudi namen 'duhovnih vaj': meditirati resnice vere, da bi bile 'občutene in okušane'.

Pedagoške in psihološke metode so različne. Vsi pa se strinjajo, da lahko postane resnica vrednota v bistvu samo v kontekstu življenja.

Kristus je naše življenje v najvišjem smislu. Samo on lahko torej dá pravo vrednost vsemu, kar spoznavamo in izkušamo, torej tudi študiju matematike ali zemljepisa. Za duhovnega človeka

naj ne bi nobeno spoznanje ostalo 'posvetno', torej ne vključeno v kontekst poklica, sprejetega od Kristusa. Pomanjkanje te povezave predstavlja to, kar danes imenujejo 'občutek frustracije', nekakšen občutek nepotrebnosti, ki vodi v obup. Slišijo se pritožbe, koliko nepotrebnih in nesmiselnih stvari je na svetu. Pravzaprav to ne drži: stvari same v sebi niso nesmiselne, ampak so v temi, ljudje ne odkrijejo njihovega pomena. Ko pa so razsvetljene s Kristusovo lučjo, dobijo svojo pravo vrednost.

Iz knjige *Poznaš Kristusa?*

Svojega fanta je predstavila

Nevesta pripelje domov svojega fanta, da ga predstavi staršem.

Oče med drugim v pogovoru vpraša ženina: »Kje si zaposlen, čemu se posvečaš, s čim se ukvarjaš?«

Ta mu odgovori: »Študiram filozofijo.«

Odgovor očeta ne prepriča, zato ga vpraša še bolj naravnost: »Na kakšen način misliš preživljati mojo hčer?«

»Bog bo poskrbel,« odvrne ženin.

Oče še ni zadovoljen in spet vpraša: »Kako boš preživljal svoje otroke?«

»Imam veliko zaupanje v Boga,« odgovori brez zadrege.

Ko fant odide, je žena radovedna: »No, kaj si zvedel?«

»Dovolj, da vem, 'koliko je ura'. Fant nima ne dela in ne denarja. Najslabše pa je, ker misli, da sem jaz Bog...«

Iz catholic-net-a

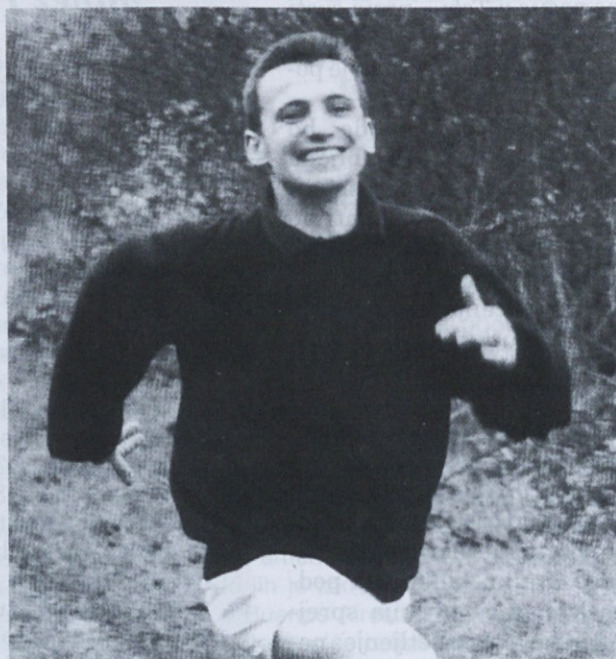
DESET NAČEL JANEZA XXIII. ZA VSAK DAN

*Če bi si postavil načela za vse življenje,
bi mi mogoče misel na dolgo dobo vzela
pogum; za dvanajst ur pa že gre.*

Papež Janez XXIII.

1. Danes se bom potrudil preživeti dan tako, da ne bom mislil na to, kako bi rešil vse probleme svojega življenja hkrati.
2. Danes hočem biti plemenit. Nikogar ne bom kritiziral; popravljaj bom samo sebe.
3. Danes hočem biti srečen ob zavesti, da sem ustvarjen zato, da lahko osrečujem druge, ves svet.
4. Danes se hočem prilagoditi vsem okolnostim in ne bom zahteval, da se okolnosti prilagode mojim željam.
5. Danes bom vsaj deset minut posvetil dobremu čtivu. Kakor je hrana potrebna telesu, tako je dobro čtivo potrebno življenju duše.
6. Danes hočem napraviti eno dobro delo, pa o tem ne bom nikomur govoril.
7. Danes bom opravil kako neljubo mi delo.
8. Za danes si bom naredil točen načrt. Mogoče ga ne bom mogel izvršiti, ampak naredil ga bom. Varoval se bom pri tem dveh slabih stvari: naglice in neodločnosti.
9. Danes hočem trdno verovati - in to tudi, če bi okolnosti govorile nasprotno - da se dobrotljiva PREVIDNOST briga zame tako, kakor da nima nikogar drugega na svetu.
10. Danes se nočem nobene stvari bati in predvsem bom pazil na to, da se ne bom bal, veseliti se vsega lepega. Veroval bom v dobroto.

KAJ JE TOREJ SREČA?

Vsak hrepeni po tem, da bi bil srečen. Vse odločitve v življenju imajo za cilj lastno srečo. Pravo vprašanje je torej, če je ta sreča sploh možna in kako.

Če pogledamo sami vase, ali ne najdemo v sebi želje, da bi ljubezen dajali in jo sprejemali? Ali niso ljubezenske rane najbolj boleče? Pravo in trajajočo srečo najdemo edino in samo v ljubezni. Ni le golo osebno zadovoljevanje, temveč mnogo bolj svobodna podaritev bližnjemu.

To ne pomeni, da zabave, zadovoljstvo, veselje, materialne dobrine in družbeno življenje ne morejo prispevati k naši sreči. Cela vrsta stvari podarja našemu življenju kakovost. Toda same zase nas ne morejo zadovoljiti. Kar tvori našo srečo in naše veselje, je podaritev samega sebe in ljubezen, ki jo prejmemo od bližnjega.

Taka čudovita sreča ostaja kljub temu krhka, saj je podvržena človeškim mejam. Kako pogosto se zalotimo pri poskusu, da bi uveljavili svojo željo po sreči, lastnini in uspehu.

Naša potrošniška družba teži k temu, da bi beg v individualistično ravnanje še bolj okrepila. Nebogljeno iskanje sreče pogosto privede do konfliktov z drugimi in celo do razočaranj, četudi si tega ne upamo priznati.

Na drugi strani trčimo tudi pri pravi ljubezni na meje: veselje biti skupaj vendarle ni čisto popolno. Naše srce hrepeni po še večjem. Ustvarjeno je namreč za neskončno ljubezen in le ta neskončna ljubezen

ga lahko izpolni. »Zase si nas ustvaril, Gospod, in nemirno je naše srce, dokler ne počije v Tebi,« pravi sveti Avguštin, ki je z vso močjo užival življenje, preden je postal kristjan.

Mnogi menijo, da bo prava, od Boga obljubljena sreča, prišla šele po smrti. Torej je potrebno čakati do tedaj? Dejansko pa se sreča, večno življenje v božji ljubezni, začneja že sedaj, v tem trenutku, ko se mu odprem in mu verjamem, ko mi pravi: »Dragocen si v mojih očeh in te ljubim!« Bog ni oddaljen od nas. Bog ni daleč od nas. Približal se nam je v Jezusu Kristusu, Emanuelu, postal je celo eden izmed nas. Z njim lahko vsa področja našega bivanja sprejmejo novo razsvetljenje: naša človeška ljubezen, naše delo, naši odnosi, umetnost, lepota stvarstva, na kratko - vse naše življenje, celo naše preizkušnje. Naše srce vstopi z veseljem v svojo dejansko razsežnost.

S Kristusom je božje kraljestvo že sredi med nami. To kraljestvo opisuje evangelist Janez takole: »Nato sem videl novo nebo in novo zemljo. In zaslišal sem mogočen glas, ki je prišel od prestola in rekel: 'Glej, prebivališče Boga med ljudmi!' In prebival bo z njimi, oni bodo njegovo ljudstvo in Bog sam bo z njim. In obrisal bo vse solze z njihovih oči in smrti ne bo več, pa tudi žalovanja, vpitja in bolečine ne bo več. Jaz sem Alfa in Omega, začetek in konec. Žejnemu bom dal zastoj od izvirka žive vode. Jaz mu bom Bog, on pa bo meni sin.«

Iz revije *On živi*

SPOROČILO MLADIM

Janez Pavel II.

Človeško bitje je telesno bitje. Naj bo še tako snovno, telo ni samo predmet, temveč z njim izražamo svojo osebnost. Telesna govornica je svojevrstno izražanje. Kako čudovita stvar in obenem znamenje! Ohranite globoko spoštovanje do vašega telesa in do teles drugih! Naj bo vaše telo v službi vašega notranjega 'jaz-a'. Naj bodo vse geste in vsi pogledi vedno odsev vaše duše.

Oboževanje telesa? Ne, nikakor! Zaničevanje telesa? Še manj! Obvladovanje telesa? Da! Preobrazba telesnega izraza! Še več!

Obvladovanje telesa je odločilno za uskladitev spolnosti. Telesni odnos je bil vedno najmočnejša govornica za sporazumevanje z drugimi. In prav zato takšna govornica, ki se dotakne svete skrivnosti moškega in ženske, zahteva, da nikoli ne izražamo ljubezenskih gest pred dokončno in javno izraženo obljubo ob poroki.

Veljate toliko, kolikor velja vaše srce. Vso zgodovino človeštva vodi težnja po tem, da bi ljubili in bili ljubljeni. Razcvet zdrave čustvenosti je v tem stoletju vse težji. Kakršne koli naj že bodo človeške navade, ima srce - simbol prijateljstva in ljubezni - tudi svoje norme, svojo etiko. Pri oblikovanju svoje osebnosti dajte prostor tudi srcu, kar ne pomeni, da ste pretirano čustveni ali sentimentalni.

Ljubiti pomeni predvsem darovati se drugim. Srce je pri tem ključ za razumevanje življenja drugih. Ljubezen je popolnoma zavestna odločitev, da se drugim približamo, torej daleč od instinktivnega nagnjenja. Za resnično ljubezen se moramo odreči nekaterim stvarim, predvsem samim sebi in se brezpogojno darovati ter ljubiti do konca. Ta odpoved samemu sebi je naporna, obenem pa je vir ravnovesja in sreče.

Pogosteje dvigajte pogled k Jezusu Kristusu! To je človek, ki je

najbolj ljubil; popolnoma zavestno, prostovoljno in brezpogojno! Kontemplirajte Človeka - Boga, človeka s prebodenim srcem! Ne bojte se! Jezus ni prišel ljubezni obsoditi, temveč jo je prišel osvoboditi njene negotovosti in sprevrženosti. Pustite, da Jezus postane vaše zveličanje in vaša sreča. Popolnoma mu prepustite vaše življenje, da ga bo uresničil v vseh svojih razsežnostih in da bodo tako vsi vaši odnosi, dejavnosti, čustva, misli združene z Njim. S Kristusom priznajte Boga za vir in smoter vašega obstoja.

Iz revije *On živi*

Benedikt XVI. priporoča formiranje Katoliške akcije

VATIKAN, petek, 8. decembra 2006 (ZENIT.org) - Benedikt XVI. je priporočal formiranje Katoliške akcije, ki je v 140 letih življenja dala Cerkvi 60 svetnikov in blaženih.

Ko se je papež poslovil od romarjev, s katerimi je molil opoldne Angel Gospodov, je spomnil, da Katoliška akcija obnavlja svojo pripadnost prav na praznik Brezmadežne.

»Katoliška akcija naj bi vedno bolj skrbela za konsolidacijo, da bi njeni člani rasli vse življenje v svetosti in povezanosti s Cerkvijo in bili verne pričevalci Jezusa, ki je upanje človeštva,« je rekel papež z okna svojega studia.

»Naj brezmadežna Devica blagoslavlja Katoliško akcijo in ji pomaga pri plemenitem namenu v službi Cerkve in njenega evangelizacijskega poslanstva,« je zaključil.

Katoliška akcija ima svoje korenine v letu 1867, svojo obliko pa je dobila pod papežem Pijem XI. (1922-1939). V Italiji je pričujoča v približno 8000 župnijah in šteje 180.000 odraslih, 80.000 mladih in 150.000 mladostnikov.

OB ZLATEM JUBILEJU mojega redovniškega življenja 1955-2005

Srčna želja, ki jo je imela mama v svojem srcu toliko let, se je izpolnila. Bog je uslišal njene molitve, da mu je podarila vsaj enega od svojih otrok. Tisti srečni otrok sem bila jaz. Pretekla so leta in prišel je dan, ko sem slišala Jezusovo povabilo, »naj pustim vse in hodim za njim«. Tako sem šla meseca junija 1953 v zavod Svete Družine, v Colegio 'Ana Maria Janer' v Buenos Airesu. Na koncu tistega leta sem vstopila v noviciat, da postanem redovnica. Po dveh letih, 21. novembra 1955, sem naredila prve zaobljube v Cordobi. Tisti dan mi je ostal v lepem

spominu. Obiskali so me mama, ata, sestra Rozalka in prijatelji v spremstvu mendoškega dušnega pastirja gospoda Jožeta Horna. Od takrat naprej sem svoje življenje posvetila šolskim otrokom, najprej kot učiteljica, potem pa kot direktorica šole. S to službo sem začela v Cosquinu v Argentini, večino let pa v sosednem Urugvaju. V tej državi sem naredila večne zaobljube, obhajala 25-letnico in tudi 50-letnico redovnih obljub. S psalmom 'Moja duša opeva Tvoje veličastvo, Gospod,' se sprašujem, 'kako bom plačala vse, kar si mi podaril v življenju?'

Teško je najti besede in povedati, kar se čuti v srcu po toliko letih redovniškega poklica. Zavest Bogu darovanega življenja poplača vse žrtve, čeprav so bili tudi dnevi, v katerih je bil križ težji kot običajno. Prav preizkušnje so mi dale priložnost, da sem izkazala Bogu malo svoje ljubezni in se učila ter utrjevala v zaupanju do Boga, 'ker večna je Njegova ljubezen'.

Ob tem jubileju se iz srca zahvaljujem Bogu, dragim staršem, ki so me že od mladih let naučili ljubiti, ter vsem, ki so me spremljali z molitvijo in pomagali moji zvestobi do Boga. Naj On blagoslovi vse!

Sestra Marija Pustavrh

S. MARIJA PUSTAVRH, redovnica Svete Družine

Jubilantka se je rodila 15. oktobra 1936 v kmečki družini v Črnem vrhu nad Škofjo Loko kot peta od osmih otrok. Pustavrhova družina je bežala na Koroško maja 1945, kot toliko drugih zavednih Slovencev, ki so se bali rdečih 'osvoboditeljev'. Iz Vetrinja so bili poslani z drugimi begunci v taborišče Peggetz pri Lienzu na Tirolskem, po enem letu pa nazaj na Koroško, v Špital na Dravi. Ko so se odločili, da se izselijo v Argentino, so se leta 1948 odpeljali z vlakom v Italijo do Genove, kjer so se vkrcali na ameriško ladjo General Sturgis, ki jih je izkrcala 3. decembra 1948 v Buenos Airesu. Iz Inmigrantskega hotela so se peljali naravnost v mendoško provinco, se tam naselili in dobili delo.

Ko je gospod Anton Orehar leta 1953 obiskal Mendozo, je na svojem dušnopastirskem obisku prišel tudi k Pustavrhovim. Bil je v domačem klepetu pri njih, ko se je Marija vrnila tistega dne iz šole domov. Ko jo je ogovoril, mu je povedala, kako hodi v šolo, da se pelje najprej s kolektivom in potem še s tramvajem. Gospod Orehar ji je rekel, da pozna v Buenos Airesu zavod, kjer bi ona lahko živela in se šolala brezplačno. Marija se je takoj navdušila nad to ponudbo, mame pa ni bilo mogoče tako hitro pregovoriti. Imela je svoj pomislek in se bala: »Mendoza je od Buenos Airesa daleč celih 1100 kilometrov!« Marija pa je kljub temu silila in prosila: »Samo vožnjo do Buenos Airesa mi plačajte, potem ne boste imeli več stroškov z menoj!« In res. Ta zgodba se je na koncu končala tako, kot je Marija želela.

Ko je prišel čas šole, se je poslovila od domačih in Mendoze in se z vlakom 'El Libertador' sama odpeljala v Buenos Aires. Po urniku bi moral priti vlak v Retiro ob enajstih zvečer, kjer naj bi jo čakal gospod Orehar. Ker pa smo v Argentini, je pripeljal v Retiro s triurno zamudo,

26. aprila 1953 v samostanu v Cordobi, Mici je druga od desne ('nepreoblečena'), ki kleči v prvi vrsti - S sorodniki in prijatelji ob 50-letnici redovnega življenja

ki je povzročila nemajhne težave. Gospod Orehar jo je čakal na postaji nekaj časa, ko pa ni mogel dobiti nobene informacije, kdaj pride vlak, je odšel domov. Ko je 'El Libertador' ob dveh ponoči končno pripeljal potnike v Retiro, se je sedemnajstletna Marija znašla sama na postaji! Ker ni bilo gospoda Oreharja, se je čutila izgubljeno in ni vedela, kaj naj stori. V tisti negotovosti je začela jokati. Neki moški je opazil njeno stisko, se ji približal in vprašal, kako ji lahko pomaga. Pri sebi je imela naslov gospodične Mici Pavli iz Floride, ki ji ga je dala na pot sestra Rozalka za vsak slučaj. Moški jo je pospremil na postajo železnice Belgrano, se z njo peljal do Floride, jo spremljal prav do hiše gospodične Mici in pozvonil. Preden je ta vstala, se zavedla, kdo jo ob tako pozni uri kliče, in odprla vrata, je argentinski neznanec izginil v noč. Marija se mu za spremstvo ni niti zahvalila.

Toda vsem komplikacijam navkljub, ki jih je mladi 'Mendoščanki' povzročila vožnja v daljnji in neznani Buenos Aires, je prišla živa in zdrava v zavod Ana Maria Janer na Floresu. Začela je obiskovati šolski pouk, na koncu leta pa je stopila že v noviciat reda Svete Družine.

V času noviciata je študirala gimnazijske predmete in se pripravljala tudi na učiteljske. Z učiteljsko prakso je začela že v Cordobi, nadaljevala pa v Urugvaju, v majhnem mestu Los Cerrillos v Departamentu Canelones, kamor jo je poslal red, ki je tudi tam imel zavod in šolo. Prvo leto je dobila še mesto učiteljice, potem pa je že postala direktorica šole, ki jo zdaj obiskuje od 350 do 400 osnovnošolskih otrok.

Leta 1986 jo je red poslal nazaj v Argentino, v kraj Los Ceres v provinci

Santa Fe. Tu ima red šolo, njo pa je poslal tja, da bi jo vodila. Takrat ljudje v tem kraju niso imeli pitne vode. Revščina in zapuščenost je bila vidna tudi na šolski stavbi. Ko je s. Marija videla, v kakšno podrtijo so jo poslali, je začela z najbolj nujnimi popravili. Tak primer je bila knjižnica, da jo je mogla potem urediti. V šolo je sklicala starše in jim razložila svoj načrt: »Če hočete, da popravimo šolo, mi boste morali pomagati! Sama je ne bom mogla, ker nimam denarja.« Nekateri od staršev so se začeli oglašati. Eden je vprašal: »Kako pa naj pomagamo? Jaz nimam drugega kot prazne roke.« »To je dovolj, saj roke so za delat,« mu je odgovorila. Kdo drug je rekel: »Jaz vam pa lahko dam vrečo ali dve cementa.« Drugi je ponudil meter peska. In tako naprej. Na ta način so prenovili in prebarvali vso šolo ter popravili stole in mize.

V tem kraju jo je tri leta kasneje obiskala rodna sestra Rozalka. Ko je videla, da imajo slano vodo, jo je vprašala, kaj pijejo za žejo. »Vodo iz kapnice,« je dobila odgovor. Toda Rozalka ni odnehala: »Zakaj pa ne zavrtaš 60 metrov v zemljo do sladke vode?« Sestra Marija se je takoj ponzanimala pri obrtniku, ki se je pečal s tem, in dobila odgovor: »Lahko, da se pride do sladke vode, nisem pa siguren.« »Bomo poskusili,« je rekla. In tako se je zgodilo. Vrtali so in pri 60 metrih prišli do pitne vode. Po tistem so se opogumili še drugi v vasi, če so imeli toliko denarja, da so mogli plačati stroške. Ko se je s. Marija po šestih letih upokojila, jo je poslal red spet nazaj v Urugvaj.

V času njene odsotnosti se je gospodarski položaj tega zavoda in šole znatno poslabšal. Tudi redovnice so trpele hudo pomanjkanje. Sestro Marijo so ljudje ohranili v lepem

spominu. Ko se je vrnila med stare znance in jih obiskala, so ji naložili kruha, mesa in krompirja, vsega, kar so potrebovali v zavodu. Tista leta je zbolela neka gospa, ki je živela v bližini samostanske hiše in bila brez sorodnika, ki bi skrbel zanjo. S. Marija jo je hodila pazit in je bila cele noči pri njej. Preden je bolnica umrla, ji je podarila revno hišo z zemljiščem, iz hvaležnosti za pomoč v bolezni.

Šolsko poslopje je postajalo takrat že premajhno, bilo je v slabem stanju in zato potrebno prenove. Zlasti je bilo nujno popraviti streho, a brez denarja to ni bilo mogoče. S. Mariji je pomagal odbor, ki se je leta 1995 sestel za stoletnico mesta Los Cerrillos. Skupaj z odborom se je obrnila za denarno pomoč na Ministrstvo za javna dela, ki jo je tudi odobrilo. S to državno podporo pa je zgradila veliko več kot je minister Lucio Caseres pričakoval. To je priznal na slovesnosti odprtja povečane in prenovljene stavbe, kamor je bil povabljen. Šoli, v katero hodijo tudi otroci revnih staršev, ki ne morejo plačati šolanja, so namreč prizidali še nekaj prostorov za otroški vrtec. Poleg tega pa so iz omenjene stare hiše in zemljišča, ki je s. Marija dobila v dar, zgradili še starostni dom, ki je ob odprtju leta 2000 lahko sprejel devet žena.

Za nadaljevanje gradnje in povečavo zavetišča je dobila pomoč še od Banco de Provisión. Kasneje so ji podarili še drugo hišo, ki so jo malo popravili in preuredili v dom za ostarele moške. Dosegla je še državno pomoč za vzdrževanje obeh domov, v katerih je zdaj preskrbljenih 18 ostarelih ljudi. Tako je z Božjo pomočjo in omenjenima ustanovoma ter sodelovanjem plemenitih ljudi uresničila svoje sanje. Skupno s

KAPETAN JOVO

(Iz knjige spominov na mladost akademika Kajetana Gantarja: Utrinki ugaslih sanj, str. 243-245, Slovenska matica 2005)

Odlomek iz časa, ko je K.G. služil vojaški rok v Titovi Jugoslaviji (po 'osvoboditvi').

Kot rečeno, sem bil dodeljen v vod erbejcev (RB = erbe = ročni minobacač). Vodu je poveljeval kapetan Jovo, za katerega mi ni bilo jasno, kako je prišel do oficirskih epolet. Spčetka nisem imel vtisa, da bi bil slab človek; govorili so, da je v primerjavi z drugimi oficirji, ki so radi popivali in varali svoje žene, prav vzoren družinski oče. Tudi z nami vojaki je skušal biti tovariški v dobrem pomenu besede. A hkrati je bil posebljena nevednost in neznanje. Obvladal je sicer nekaj praktičnih vojaških veščin. Toda najhujša muka je bila, ko je moral vsak dan z nami imeti uro političnega pouka (politička nastava). Tako npr. nikoli ni znal

člani odbora se je veselila dosežka tako visokega cilja: ponuditi roko in srce tistim, ki so na tem, da prestopijo zadnji prag v novo življenje Kraljestva, ki čaka tiste, ki ljubijo Boga in bližnjega.

S. Marija je bila 25 let prednica, 39 let pa direktorica šole. Večji del svojega življenja je preživela v Urugvaju. Že pred leti upokojena, se je na veliko soboto 2006 poslovila od Južne Amerike in iz Buenos Airesa odletela v Evropo delat v hotel, ki ga v Rimu upravlja njen red, za služkinjo. V telefonskem pogovoru z domačimi se pohvali, da ji sicer 'nič hudega', da pa kot redovnica še vedno pogreša šolske otroke, s katerimi se je 'ubijala' v najlepših letih.

izgovoriti imena nemškega kanclerja Adenauerja, ki so nam ga takrat predstavljali kot pravo pošast, ki skuša obnoviti nacistično Nemčijo. Vedno se je popravljaj: »Ovajšvabski ... kako se zove ... mater mu ... Adekanelauer ...« Seveda je šlo pri političnem pouku za čisto ideološko indokrinacijo, ki pa je vsebovala tudi nekaj prvih splošne izobrazbe, npr. poglavja iz naše ustavne ureditve ali iz zgodovine jugoslovanskih narodov. Kapetan Jovo se je sam zavedal svojega neznanja, zato se je ob koncu vsake politične ure obrnil do mene z vprašanjem: »Jeli tako, Gajtane?« »Jeste, družje kapetane!« sem mu strumno odgovoril.

Včasih je znal Jovo biti tudi siten in naporen. Spominjam se, da je bila nekoč nogometna tekma Sovjetska zveza : Jugoslavija. Na dvorišču vojašnice so zvočniki popoldne na ves glas tulili in predvajali prenos tekme, vsi vojaki smo bili tisti čas oproščeni vseh opravil, da bi lahko spremljali prenos te zgodovinske tekme in da bi huronsko zatulili, kadar bo naše nogometno moštvo zabilo gol. Ker sem vedel, da bom imel zdaj dve uri ljubi mir, sem se umaknil v sobo, da bi napisal neko pismo. Pa se je prikazal kapetan Jovo, ki je bil slučajno ravno tisti dan dežurni, in me strogo vprašal: »Zakaj Gajtane, ne spremljaš nogometne tekme?« »Zato, ker me nogomet ne zanima in me nikoli ni zanimal,« sem odgovoril. »Ne gre za nogomet, gre za borbo naše ogrožene socialistične domovino proti sovjetski velesili. Jutri bo ves svetovni tisk z velikimi črkami na prvi strani poročal o naši zmagi nad sovjetskimi dogmatiki in revizionisti,« mi je pojasnil z izrazi, ki jih je najbrž pred leti pobral iz Kratke zgodovine VKPb. »Sabotiraš in bojkotiraš našo borbo? Dobro, pojdi in čisti latrino!« Pri priči sem moral vzeti metlo, sirkovo krtačo in vedro vode, in se lotiti najbolj ogabnega posla, ribanja in čiščenja smrdljivih stranišč.

Kapetan Jovo se je v odmoru med obuko rad tudi kdaj pa kdaj z nami prijateljsko porazgovoril.

Pa smo ga nekoč vprašali, kdaj mu je bilo med vojno, v partizanih, najtežje.

Odgovoril je. »Najtežje mi ni bilo med vojno, ampak po vojni. Ne vem, od kod so prignali tisoč ujetnikov – četnikov, ustašev, domobranov. Prišlo je povelje, da jih mora naša edinica likvidirati. Kdo bo to opravil? Za vse drugo – prijatelje zvezati z žico, naložiti na tovornjake, pripeljati pred jarke – za vse to ni bilo problema. Toda kdo bo opravil najvažnejše, kdo bo prijel za mitraljez, kdo bo teh tisoč pokosil? Vsi so si izmikali. Nazadnje smo se javili trije mladi prostovoljci, ki smo bili pred kratkim sprejeti v Partijo. Sam pri sebi sem takole razmišljal: 'Če Partija nekaj ukaže, potem je to gotovo nekaj dobrega za naš narod. Partija ve, kaj dela. Če Partija nekaj ukaže, ne sprašuješ, zakaj. Partija je vse dobro premislila. Partija te naredi, da postaneš kot jeklo.' Potem so zapeli naši mitraljezi. Ves dan so peli mitraljezi. Po deset in deset so jih prignali pred cevi naših mitraljezov, po deset in deset smo jih pokosili. Stali so zvezani pred nami, še danes jih vidim pred sabo: eni so kričali, drugi jokali, eni so molili k svojemu bogu, drugi so nas preklinjali. Kolikokrat so mi tisti dan prekleli mater, ki me je rodila, prekleli otroke, če jih bom kdaj imel! Še danes mi zvenijo njihove kletve v ušesih. Čeprav ne verjamem ne v boga ne v hudiča, mi ni bilo vseeno. To je bil najtežji dan v mojem življenju. Svoj posel smo dobro opravili. Še danes sem ponosen na to. Kot prostovoljci smo to opravili. Tisti dan sem postal kot jeklo. Vem, da je bila tudi Partija tisti dan ponosna name. Glejte, dečki, da boste tudi vi takšni kot jeklo, kao čelik!«

Sam sebi sem se tistega dne zagabil. Ne vem, kako sem mogel vse to molče poslušati, brez pripombe, brez komentarja. Zavedal sem se, da sem tudi jaz, ki služim v tej armiji, postal kolešček v mehanizmu tistega jekla, ki ga poseblja polpismeni kapetan Jovo, komandir našega voda.

Polje, kdo bo tebe ljubil...

ERNEST HIRSCHEGGER (4)

Ponavljajo se požigi

Vrnimo se v mesec avgust 1942, po Feliksovi smrti. Omenjene so že bile vaše straže, ki so pričele delovati šele septembra. Čeprav je bilo pripravlanje že v teku, se je ustanovitev zakasnila zaradi sledečega dogodka.

V noči 30. avgusta so partizani prišli požigat papirnico. Bilo jih je 400, cela brigada. Najprej so zažgali leseno mizarsko delavnico in skušali minirati visoki tovarniški dimnik in glavni parni kotel. K sreči jim to ni uspelo, sicer bi bila prizadeta vsa okolica. Naslednjo noč, 31. avgusta, so se vrnili in zažgali eno od velikih skladišč papirja, komaj 300 metrov od mojega stanovanja. Slišalo se je silno pokanje skritega streliva. Noč smo prestali v strahu, pričakujoč maščevanja italijanskih vojakov. In res: Zjutraj je že bila obkoljena ne samo ožja okolica, temveč tudi vasi onkraj Ljubljane. Z vseh smeri so vojaki vodili moške od 16. do 50. leta stare na veliko telovadno igrišče Prosvetnega doma. Med prvimi prijetimi sem bil jaz. Kakih sto so nas postavili pred steno hiše ob glavni cesti. Med nami sta bila tudi naša dva kaplana, na nasprotni strani ceste so ležali trije vojaki s strojnica-mi, uperjenimi v nas. Stali smo na treh stopnicah pred hišnimi vrati. Pred nas je stopil general, nizek in čokat in kričal, naj povemo, kdo je požigal, in da takoj predamo orožje. Tolmač je bil primorski Slovenec Reja. Rekli smo, da orožja nimamo, požigat pa so prišli oni iz gozdov. Mi smo nedolžni, je pripomnil kaplan Vukšinič. »Duhovni ste največji podleži!« se je zadržal ta general. Če ne priznamo in ne oddamo orožje, nas bo dal postreliti, danes sto, jutri sto, je še vpil. Nastala je mučna tišina. Pripravljali smo se že na zadnjo

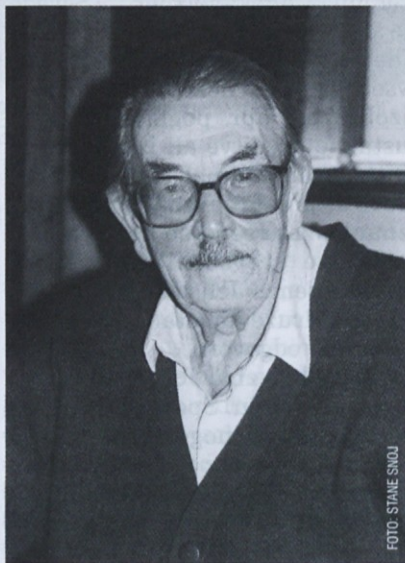

FOTO: STANE SNOJ

uro. Pozneje smo zvedeli, da je isti general ukazal ustreliti 30 moških v Borovnici. Vojaki ob strojnicah so že rožljali. Po kesanju nam je kaplan Lamovšek podelil odvezo. Tam so se medtem zbirale žene, tudi moja...

V tistem hipu pridrvi z avtom iz Zaloga tamkajšnji poveljnik fašistične postojanke (stotnik) centurione Pesce in stopi pred generala. Ta je salutiral stotniku, čeprav nižjemu po stopnji. Stotnik je s svojo četo že dalj časa deloval v tem okolišju in razmere dobro poznal, kakor tudi početje komunistov. Ukazal je generalu, naj se nič ne zgodi, dokler se ne vrne iz Ljubljane. Medtem je general izginil, nadomestil ga je polkovnik. Župnik Kette, ki je tudi govoril italijansko, se je zadrževal med ljudmi. Govoril je s polkovnikom in mu izročil spisek imen oseb, za katera jamči, da so protikomunisti. Odvedli so nas med druge zbrane na igrišču.

Polkovnik je ukazal, naj se postavimo v vrsto. S seznamom v roki je vsakega desetega osvobodil, vsega skupaj dvajset, med drugimi tudi mene. Do pete ure popoldne so vojaki še vedno dovažali moške z one strani druge občine. Nato so vseh 800 odvedli peš do postaje v Zalogu, jih naložili na vagone in odpeljali s spremstvom v zbirno taborišče in na otok Rab. Kako je bilo tam, sem že popisal.

Tako se je zadeva ustanovitve VS zakasnila in več fantov, ki so hoteli pristopiti, je bilo odpeljanih z onimi na otok Rab. Ostalo nas je samo 14, medtem ko je iz te občine odšlo k partizanom 260 mladih, tudi deklet.

Naš poveljnik je postal prof. Janez Grum, rezervni častnik, ostali smo bili pa Martin Kraner, Cene Makek, Milan Holozan, Janko Habič in brat Karel, Franc Hočevar, Ivan Jerančič, Franc Dolčič, Franc Močilnikar in brata Ernest in Rudi Hirschegger, Ivan Omahen, Jože Roessman in Riko Simoneti. Odšli smo v gozd

Odkop podžupana Feliksa Pogačnika mučeniško umorjenega.

Prvi pohod Vaške straže, ustanovljene 24. septembra 1942 s štirinajstimi člani.

'Smrekce', kjer je bilo zbranih tudi več fantov iz drugih krajev. Dobili smo čudne dolge puške, baje še iz Napoleonovih časov, a je strelivo imelo močno prebojno silo. Dali so nam tudi zaboje ročnih granat, nakar smo 15. septembra 1942 prikorakali kar v civilnih oblekah v Polje in se začudenim ljudem pokazali. Kroje in kapice smo dobili kmalu potem. Prosvetni dom je postal postojanka. Prej pa je bila italijanska. Kmalu se je VS pomnožila do 120 vojakov.

Takoj smo začeli v majhnih skupinah hoditi na nočne in dnevnih pohode po bližnjih vaseh, nekateri starejši možje, ki se niso učili varne doma, so prihajali prenočevati k nam in nadomeščali nočne straže postojanke. Bili so Govše, Močilnikar st., Kukovica, Bezljaj, Kočar, Dovč in še kdo. Atentati na osebe, tako v mestu kot okolici, so bili pogosti. Tako je nekdo v poznem mraku streljal z dvema streloma brata Rudija, ko je šel mimo vogala šole. Kroglja je obtičala v cigaretni dozi v njegovem levem žepu, sicer bi jo dobil v trebuh. Kmalu so bili roparski napadi manj pogosti. Dne 14. oktobra greva s Hočevarjem v zasedo na konec vasi Zgornjega Kašlja, on s puško in granato, jaz s pištolo in granato v levem žepu in z majhno svetilko v roki. Zvedeli smo, da namerava tisto noč priti semkaj manjša partizanska skupina po terenskemu zaupniku

pripravljen plen. Ustavila sva se ob primernem skladu hlodov. Z našimi smo se domenili, da jih pride 12 za nama pozneje. Ob 11. uri so začeli lajati psi doli pri reki. Kmalu sem v temi zagledal mimoidoče. Nato v poltemi opazujem vrsto v gosjem redu korakajoče v majhni razdalji drug za drugim po eden. Naštel sem jih 12. Morda so naši, sem dvomil. Na moje povelje stoj, se mi približa prvi. Z levo mu posvetim v

obraz, v desni sem imel pištolo; ta zgrabi svetiljko in pištolo, me odrine in sproži puško. Za njim tudi vsi ostali, nakar so zbežali. Hočevar, prej čepeč ob meni, je hropel nekje blizu. Hitel sem po bližnjici proti postojanki. Na nekem ovinku so me čakali naši. Kot so mi potem povedali, so že hoteli streljati, vodja Grum pa ni dovolil. Ko pridem do Prosvetnega doma, so bili spet pripravljene na strel. Pravočasno sem se oglasil. Hitro so poiskali voz in odhiteli iskat Hočevarja, jaz pa sem šel domov, saj je žena tudi slišala streljanje in vedela, kam sem šel. Hočevarja so pripeljali mrtvega. Imel je prestreljena pljuča počez. Pokopan je v Polju. Prva žrtev. Ostala je vdova s hčerko. Moj levi žep suknjiča, kjer je bila granata, je bil prestreljen. Če bi bila ta zadeta, bi me mogla ubiti.

Značilnosti KP, OF, NOB in VOS

Vse tri enote, Osvobodilna fronta, Narodno osvobodilna borba in Varnostna obveščevalna služba, so bile pod izključnim nadzorom komunistične partije. Najnevarnejša je bila VOS, ki je neodvisno izvrševala umore po naročilu Zdenke Kidrič, žene Borisa Kidriča, glavnega tajnika slovenske KP, ki je bila včlanjena v jugoslovansko KPJ, z glavnim

tajništvom Josipa Broza-Tita. Bataljonom, brigadam in četam so poveljevali večinoma partijci, podrejeni političnim komisarjem v vsaki od teh enot. Da so mogli delovati, so razpolagali z mrežo zaupnikov, imenovanimi terenci, tako v mestih in skoro v vsaki vasi. Ti tajni zaupniki so morali obveščati komisarje ali VOS o vsem, o posameznih protikomunistih, zbirati orožje in predlagati imena oseb, ki naj bi jih ugrabili. Oni so svetovali, katerim kmetom naj se zaplenijo dobrine. Tistega, ki bi se temu upiral, je bilo dovoljeno kaznovati z ugrabitvijo, ubojem, z zažigom hiše in drugo. Krvavi cilj KPS in KPJ je bil zmaga komunistične boljševiške revolucije in prevzem oblasti po vojni. Gesla OF in NOB so bila velika privlačna prevara.

Sledeči je eden izmed zaupnih ukazov Komunistične partije oziroma Centralnega komiteja komunistične stranke za Slovenijo: »Poznavajoč sedanje revolucionarno stanje, je Centralni komité sklenil, da se izvršijo sledeče nepreklicne mere, ki so potrebne za zagotovitev revolucionarne zmage:

1. Vsi voditelji, ki pripadajo kateri od meščanskih strank, se morajo odstraniti. Vsi posestniki,

Ob postojanki Vaške straže Device Marije v Polju, v Prosvetnem domu.

kapitalisti, tovarnarji in kulaki se morajo likvidirati.

2. Vsi vodniki in funkcionarji meščanskih strank, ki ne delajo za OF ali NOB, bodo prav tako likvidirani.

3. Vsi voditelji bele garde se morajo likvidirati.

4. Vsi voditelji plave garde, četniki se morajo tudi likvidirati.

5. Vse izobražence, študente in gostilniško-kavarniške politike je treba likvidirati.

6. Vse bivše jugoslovanske častnike, vključno one v NOB, je treba zapreti.

7. Vse duhovnike, ki se izjavljajo proti delavcem, se mora likvidirati. Vse druge duhovnike je treba zapreti. Cerkve naj ostanejo zaprte, toda se ne smejo rušiti.

8. Vsa odposlanstva kapitalističnih držav, ki se nahajajo v NOV, je treba prisiliti, da odidejo.

9. Vse osebe, ki se protivijo osvobodilnemu boju, se morajo tajno izročiti NOV; te je treba likvidirati samo, odvisno od zunanjega položaja.

10. Vse javne urade in vse važne ustanove, kakor tudi prometna središča morajo zasesti enote NOV.

11. Vse te mere se morajo izvršiti na dan, ki bo določen.

12. Vse likvidacije morajo izvršiti izbrane edinice partije. Partijske organizacije na terenu in znotraj oddelkov NOV morajo ta navodila ostati v najstrožji tajnosti. Te smernice morajo poznati samo oni, ki so bili določeni, da pokažejo krivce.

Naj živi socialistična revolucija! Naj živi Stalin, voditelj vseh delovnih ljudstev!

*Za Centralni komité KPS
Boris Kidrič*

Omenjene izbrane edinice so VOS, Varnostna obveščevalna služba. V skladu s temi ukrepi so skušali odstraniti vse iz 'bele garde', tako so namreč imenovali protikomuniste, še preden je bila ustanovljena Vaška straža.

Večkrat sem prenočeval doma, vendar brez spanja zaradi bolne

žene in opreznosti pred nočnimi napadi partizanov. Edino, kar sem imel za obrambo, je bila sekirica in ena ročna granata. Na kljuko vrat visoke ograje sem obešal prazne konzervne škatle. Naš psiček je neko noč nenavadno hudo lajal. Ko so zaropotale škatle, sem prižgal luč na dvorišču. Potem tišina. – Drugo jutro je prišel k meni delavec Feliks Čuda, ki ga je poslal moj oče iz tovarne, pa me vpraša: »Kako, ali te niso vzeli?« Zato so partizani obkoljevali hišo, da me ugrabijo živega. To mi je pripovedoval pozneje Mirko Završnik, moj bratranec, ki je bil kot partizan v oni skupini, ki bi me morala ugrabiti. Ta je prav kmalu pobegnil in pristopil k Vaški straži. Povedal je še to, da so njegovega brata Vinkota, tudi partizana, razorožili in zvezali, ker je postal sumljiv. Mirko je rekel, da so vsi zbežali, ko sem prižgal luč, ker so se zbal, da bom streljal s strojnico iz podstrešja.

Do tu

Razmišljanje v Sloveniji se mora čimprej spremeniti!

Spoštovani bralci Misli!

V erjetno veste, da sem se pred kratkem vrnil nazaj v Avstralijo iz Slovenije, kjer sem skoraj eno leto živel in delal. Moje osebno mnenje, ki se je oblikovalo v tem času, kar sem živel in delal v Sloveniji, je, da nekateri, ki tam živijo, premalo cenijo demokracijo, svobodo in samostojnost naše dežele pod Triglavom in še vedno žalujejo za tako imenovanimi 'dobrimi starimi časi'. Večkrat sem takšne ljudi vprašal, zakaj ne izvolijo nazaj svojih želja po tako imenovanem 'starem sistemu', če so sedaj oni tako nezadovoljni v svobodni in demokratični državi? Osebno mislim, da je 50 let zlobnega komunizma naredilo takšno veliko moralno, socialno, politično, kulturno in ekonomsko škodo slovenskemu

narodu, da bo vzelo najmanj eno generacijo (morda še celo več!), da bodo Slovenci in Slovenke začeli misliti, živeti in delati po zahodno-evropskem sistemu ali po sistemu, ki ga živimo mi v naši prelepi Avstraliji. Na kratko lahko rečem, da so nekatere stvari v odnosih državnih institucij do človeka neumne, brezvezne in srednjeveške. V slovenskih uradih še preveč smrdi po starem rdečem komunizmu v naši prelepi Sloveniji. Bogu sem hvaležen, da nisem rasel pod okriljem tega zlobnega, lažnivega sistema in da sem rasel v državi, ki od vsega začetka spoštuje demokracijo in človekove pravice. S svojimi izkušnjami in očmi sem doživel in videl, kaj je ta grdi komunizem naredil v Sloveniji in hvala Bogu, da je propadel in da ga ni več!

Lepo je bilo videti, da mlajša ge-

neracija, s katero sem v glavnem imel stike, v večini vidi, da se morajo stvari spremeniti in na tem tudi delajo. Na žalost te spremembe potrebujejo čas in se ne zgodijo kar čez noč. Čeprav je Slovenija tako imenovana 'država v tranziciji' in mora še iti preko številnih težav, pa po enem letu življenja v Sloveniji vidim zelo dobro prihodnost za to državo in njene ljudi, če bodo složno delali v tej novi demokratični Evropi. Rad imam Slovenijo in Avstralijo. Ponosen sem na svoje slovenske korenine in na to, da sem državljani obeh držav.

Naj živi svobodna, demokratična in samostojna Slovenija in naj živi naša prelepa svobodna, multikulturna Avstralija!

Lenti Lenko OAM, Melbourne VIC

Leto brez sonca

MARKO KREMŽAR (27)

ZAVOD (v.)

Čeprav je bilo življenje v zavodu mirno, sem pričel opažati, da postajam razdražljiv. Ko sem bil v zaporu, so se mi zdele odločitve, pred katere sem bil postavljen, preproste in razmeroma lahke. Skrbelo me je sicer, kaj bodo naredili z menoj, a ker na to nisem mogel vplivati, se nisem preveč razburjal. Meja med oblastniki in menoj je bila jasno začrtana. Zdaj pa sem se pričel zavedati, da je ta meja sicer še vedno realna in globoka, a da postaja z vsakim dnem, vsaj na zunaj, manj vidna ter da prehajajo odločitve v vedno večji meri name. Misel, da sem navezan pri tem le na svojo presojo, me je težila. Bila je skrb, na katero nisem bil dovolj pripravljen. Notranji nemir se je kmalu pokazal tudi navzven.

Nikdar prej se nisem rad pretepal. Zdaj pa se je pričelo nekaj spreminjati. Če sem se razjezil, sem čutil, kako se mi levi del obraza okrog ust nehote krči, bal sem se, da bi izgubil oblast nad seboj in zdelo se mi je, da se me včasih celo kdo od prijateljev boji. Kmalu sem videl, da se ne motim.

Igrali smo odbojko. Rački, ki je bil dober igralec, je stal nasproti mene tik ob mreži. Sredi igre sem opazil ali vsaj zdelo se mi je, da je stopil čez črto. Zaklical sem, da je storil napako. Zanimal je, kar je bilo v igri čisto razumljivo; kljub temu me je njegovo obnašanje pojezilo in stopil sem proti njemu. Začutil sem, kako se mi obraz krči in drgeta, skušal sem se obvladati, pa nenadoma opazil, kako se Rački, čeprav večji od mene, umika z igrišča. »Pred menoj beži,« mi je šinilo v glavo. Ostal sem sredi igrišča, tovariši so naju gledali. S težavo sem umiril najprej sebe in nato prestrašenega prijatelja. Postalo mi je tesno pri srcu. Kaj se dogaja z mano? Pričel sem se izogibati vsake priložnosti za prepir, da ne bi izgubil glave. S tem pa sem nehote ostajal bolj in bolj sam.

Nekega popoldneva sva bila v spalnici sama z Gunterjem, ki je imel posteljo poleg mene. Bil je visok, prijazen fant, ki je imel očitno zelo dobro vzgojo od doma. Starši so bili Nemci in so med vojno ali po njej 'izginili'. Ni spadal med politične. Bil je samotar. Upal je, da ga pošljejo k sorodnikom v Nemčijo. Tisto popoldne si je zavezoval čevlje, medtem ko sva se šalila in pogovarjala. Da bi si lažje zavezal čevlje, je naslonil nogo na mojo posteljo. »Gunter, daj dol nogo,« sem ga opozoril, čeprav sem sam delal isto. Gunter se mi je zasmel in naprej vezal čevlje. Jaz sem v tistem hipu izgubil glavo.

Spomnim se le, da sem ga udaril s tako silo, da je odletel čez posteljo v kot na tla.

Ko sem videl, kako se pobira, ssem mu skočil na pomoč. Ni bil jezen, le žalostno me je pogledal in se umaknil. Vedno bolj me je skrbelo, kaj bo z mano. Rad bi se obvladal, pa nisem vedel, kako. Zatekel sem se v študij in v branje.

Zdi se mi, da sem doživel najtežjo notranjo preizkušnjo prav v zvezi z branjem. Med tolikimi zapuščenimi knjigami zavodske knjižnice sem našel roman, za katerega sem bil prepričan, da je bil na indeksu, to je na seznamu knjig, ki jih je Cerkev takrat prepovedovala. Vedel sem, da je 'indeks' sredi komunistične povodnji, zastarela ustanova. Vzel sem knjigo, da jo preberem. Nikdar si z branjem nisem imel občutek, da stojim pred pomembno odločitvijo. Razum je dejal, da nima smisla govoriti o indeksu, saj je bila knjiga vendar klasično delo. Vsak duhovnik bi mi smeje dal dovoljenje - pa sem le čutil, da gre za nekaj več, da bom, če pričnem brati, storil prostovoljno korak v smer, kamor nočem. Tokrat ni šlo za dvoboj z upravo zavoda, temveč za globoko odločitev v meni samem. Dva dni sem jemal knjigo v roke, a je nisem odprl. Potem pa sem jo vrnil v knjižnico in položil na polico neprebrano. Vse življenje imam občutek, da je bila zame to pomembna odločitev. Verjetno je res bila, čeprav skoraj gotovo uboga knjiga starega francoskega pisatelja ni imela pri tem posebne vloge.

Enaindvajsetega septembra sem bil prvič poslan v šolo. Tisto dopoldne sem pričel pisati v nov zvezek, kakor da bi slutil, da se bližajo odločilni dnevi. Takole sem zapisal: »Sem v zavodu. Čakam. Čakam. Danes 21. 9. 46, bom pričel zopet hoditi v šolo. Včeraj sem se namreč vpisal v 6. razred IV. moške realne gimnazije za Bežigradom. A le pogojno. Čez nekaj dni bom moral namreč na prvi državni polagati nostrifikacijski izpit. Zatenkrat sem študent, a Bog ve, koliko časa. Pričakovanje je lepše kot resnica ...«

Odkar smo bili uradno spet študentje, so nam pustili več svobode. Dovolilnico za izhod smo dobili včasih celo v nedeljo popoldne. Navadno sem se sicer učil, a sem lahko obiskal teto Elo, dobil sem se tu in tam s prijatelji mladci, pa seveda z Zmagom, ki ga je doletela amnestija in je bil zdaj spet doma.

V šoli so me vtaknili kot izrednega, še ne uradno sprejetega učenca v velik, prenatrpan razred. Nisem se mogel vživeti. Sošolci so se gibali v drugačnem svetu in jaz sem jim bil tuj. Bila je druga gimnazija, bili so drugi letniki, drugačni profesorji.

Navadno sem sedel nekje zadaj in tiho spremljal pouk. Enkrat sem se pa le oglašil, ne da bi me kdo vprašal. Pri zgodovinski uri je profesor razlagal dialektični materializem in bil sredi Marxovega dokazovanja, da nosi vsaka družba v sebi kal razkroja.

Nisem se mogel premagati. Dvignil sem roko. »Tovariši profesor! Kako, da ta zgodovinski zakon ne drži za marksistično družbo?«

V razredu je zavladal groben molk. Očividno je stara navada, da smo profesorje med uro spraševali in prosili za pojasnila, ostala v 'predosvobojnski' preteklosti.

Profesorja moje vprašanje ni vznemirilo. Z vzvišeno samoumevnostjo je pojasnil, da 'mi marksisti' poznamo zgodovinske zakone in zato razvijamo družbo v skladu z njimi. Odgovor je bil klasičen in moje vprašanje ne tako originalno, kot sem mislil, a od tedaj sem imel občutek, da se me sošolci še bolj ogibajo.

Še danes, po več kot pol stoletja, moram priznati, da sem takrat s svojim skepticizmom naredil tovarišu profesorju vsaj delno krivico, ker sem njegov odgovor podcenjeval. Način, kako so se v teku let takratni stalinisti prelevili v titoiste, pristaši državnih monopolov v samoupravljalce in nato v pridobitnike tržnega gospodarstva, totalitarci v demokrate, komunisti v liberalce in tovariši proletarci v gospode kapitaliste, je dokaz, da so se znanstveni marksisti res marsikaj naučili. Če že niso mogli spremeniti družbe v skladu s svojo teorijo, so se, v obrambo svojih koristi, po potrebi spreminjali sami.

Dne 29. septembra sem v zvezek zapisal: »En teden je, kar hodim v šolo, kljub temu da bom delal izpite šele čez kak teden. Tako sem si želel v šolo. Zdaj pa se kar ne morem živjeti. Prvič sem precej zamudil, a to še ne pomeni toliko, hujše je, ker je vse okolge tako ... Težko se bo privaditi temu občutku manjvrednosti in zapostavljanju. Treba bo potrpeti kakor že tolikokrat. Le nečesa se bojim, da me vržejo pri izpitu ...«

Pa se v resnici nisem bal le, da me pri izpilih vržejo, ampak tudi kaj bo, ko jih opravim. A tega nisem mogel zaupati zvezku. Bojazen je bila povezana z rastočim občutkom odvisnosti od načrtov, ki so jih imeli z menoj drugi.

Verouk je bil tiste mesece še dovoljen kot prosti predmet. Po šoli so ostali v razredu tisti, ki so se prijavi k verouku. Jaz nisem bil prijavljen, pa sem 15. oktobra vendarle ostal. Ta dan sem zapisal: »Danes smo imeli prvič verouk. Udeležba: ne vem, kaj naj rečem. Včasih se mi zdi veliko za te razmere, včasih bi se pa najraje zjokal. Od 54 sošolcev nas hodi k verouku 13.« Pisanje sem zaključil s tole mislijo: »Še nekaj se je zgodilo danes. Prišel sem pisati nov zvezek, in sicer zvezek literarnih poskusov. Na prvo stran sem zapisal stavek: 'Hoteti je prvo!', ki naj me spominja, da se, z močno voljo da preiti in premagati vse zapreke. Z božjo pomočjo in s krepko voljo upam, da bom tudi jaz v življenju nekaj dosegel.«

To so bile zadnje vrstice, ki sem jih zaupal zvezku v komunistični, ljudski republiki Sloveniji. Kasneje sem manj zaupal 'močni volji', vendar tiste čase, ko se mi je zdelo, da se bom moral sam spoprijemati s pol sveta, je bilo morda tudi to potrebno.

V novi, omenjeni zvezek literarnih poskusov nisem v zavodu razen gesla napisal nič. Tudi kasneje ni služil prvotnemu namenu. Na pot me je spremljal prazen, le na prvi strani je bil zapisan stavek, ki me je še dolgo opominjal, da je prvo: hoteti.

Veliko kasneje, že v Argentini, sem si to misel ponovno priklical v spomin. Ko sem se po letih ročnega dela v tovarnah znašel prvič v pisarni sredi mesta za pisalno mizo, sem poiskal bel kartonček, ga prepognil, da je lahko stal, in napisal nanj s tiskanimi črkami iste besede. Postavil sem si ga ob koledarju sredi mize. Spodbujal me je, ko sem po končanem delu dan za dnem in leto za letom hitel s prenapolnjeno podzemsko iz službe na univerzo. A to je bilo še daleč.

Ko sem tisti večer v zavodu spravljajl pero in zapiral zvezek, si nisem predstavljal, da se bližam težki odločitvi. Vsa moja pozornost je bila obrnjena v študij za nostrifikacijske izpite, ki so bili določeni za 21. oktober na moji stari I. državni gimnaziji, in za dopolnilne izpite, ki naj bi bili v ponedeljek, 28. oktobra, že na IV. državni, če bom seveda prej dobro opravil prve.

Nostrifikacijski izpiti so me manj skrbeli, predvsem ker sem se v prostorih 'prve državne' na Vegovi dobro počutil. Živo imam pred očmi izpit iz slovenske zgodovine. Razred je bil poln študentov, ki so morali iz tega ali onega razloga skozi isto preizkušnjo, čeprav se je šolsko leto že pričelo.

Za katedrom je sedel stari, precej okrogli profesor Jeran. Na videz sem ga poznal, čeprav me ni nikdar učil. Ob sebi je imel dva mlajša, meni nepoznana kolega. Prišla je vrsta name. Profesor je spraševal, jaz sem odgovarjal, ostali so poslušali. Ker sem imel dovolj časa za študij in mi je bila zgodovina všeč, nisem imel težav. Proti koncu me je vprašal še nekaj o Valvasorju. Prišel sem pripovedovati vse, kar sem slišal o njem nekoč od ata, ki je, kot sem že omenil, med vojno doma prevajal »Slavo Vojvodine Kranjske«. Knjigo, ki je bila na častnem mestu v naši družinski knjižnici, sem dobro poznal, saj sem že kot otrok listal po njenih straneh in gledal slike. Ko sem končal, me je dobrodušni profesor malo pobilže pogledal in vprašal: »Vi ste pa nadpovprečno dober učenec. Zakaj pa delate izpite šele sedaj?«

»Bil sem zaprt, gospod profesor.«

»Zaprt? Zakaj?«

»Ker sem bil domobranec, gospod profesor.«

Mož se je prestrašen ozrl, v zadregi je nekaj zamomljajl, pa me hitro, z najboljšim redom, poslal v klop. Komu le pride na misel, da javno pove, da je bil domobranec! Profesor je bil dober in pošten mož, a leto po 'osvoboditvi' je že vedel, da previdnost ni odveč.

Nostrifikacijske izpite sem opravil. Zdaj je manjkalo le nekaj dni do dopolnilnih izpitov, ki naj bi jih polagal že v svoji novi šoli. Tu so me morali preizkusiti v angleščini in v ruščini pa še v nekem predmetu, ki je obsegal poleg vseh sedmih partizanskih ofenziv tudi nekaj o novi državni ureditvi. Da sem imel več časa za študij, nisem redno hodil v šolo.

Tetka Ela se je medtem iz bližine sv. Petra preselila nekam na Ježico, tako da sva imela manj priložnosti za obiske. Tudi z Ivanom in z Račkim, ki sta bila že vsak v svoji šoli sredi podobnih skrbi, smo redkeje našli čas za pogovor. Oba sta imela starše in sta izrabila vsak prosti trenutek, da sta odšla za kako uro domov. Meni pa je zavod postajal dom. Kljub zaposlenosti z

učenjem se mi je vendarle razširil krog pozancev. Že proti koncu taborjenja v Bohinju so privedli med nas novega 'političnega' mladolenika. Vili Vaš je bil doma iz Prekmurja, obsojen pa menda zaradi sodelovanja s protikomunističnimi 'križarji', o katerih sem takrat prvič slišal. Zdaj sva postala sošolca. Dodeljen je bil na isto gimnazijo in tako sva se večkrat skupaj pripravljala na izpite, ki so se hitro bližali.

Vedel sem, da bo treba po opravljenih izpiti pri dokončnem vpisu na novi gimnaziji predstaviti zadnja spričevala. Drugi glede tega niso imeli težav, moja spričevala pa so ostala doma in se izgubila z vsemi našimi rečmi vred.

Po opravljenih nostrifikacijskih izpiti sem predlagal upravniku, naj mi dovoli, da si sam priborim kopijo spričeval, ker se je zdelo, da bo po uradni poti stvar trajala v nedogled. Vedel je, da je res tako in mi dal potrebno dovoljenje.

Že 23. oktobra, dva dni po izpiti, sem se odpravil na ravnateljstvo moje stare gimnazije v Vegovi ulici. Vstopil sem v tajništvo, odkoder je bil vhod v ravnateljstvo pisarno. Stric Karel je nekoč kraljeval za tistimi vrati. Zdaj so bila zaprta in pred njimi je sedela resna tajnica. Napravljen sem bil še vedno v edino obleko, ki sem jo imel, poleg rjavega suknjiča, ki mi ga je priskrbela tetka Ela. Svetlozelena delavna uniforma je bila sicer primerna za mizarsko delavnico, v šoli pa je nenavadno izstopala, čeprav je bila šola socialistična.

Tajnica me je začudeno vprašala, kaj hočem. »Kopijo spričevala bi rad imel,« sem pojasnil in povedal na kratko, kdo in od kod sem.

»Napiši prošnjo,« je svetovala. Nisem se dal kar tako odpraviti. Razlagal sem in prosil, da potrebujem kopijo svojega zadnjega spričevala takoj. Povedala mi je, da to ni mogoče. Hotela me je odsloviti, ko se odpro vrata in se prikaže na pragu novi ravnatelj gimnazije: moj nekdanji razrednik in profesor matematike, Ahlin.

Z veseljem sem ga pozdravil, potem pa sva se gledala z mešanimi občutki. Kot študent sem ga imel rad in dobro sva se razumela. Bil pa je mož baje zapleten kot priča v procesu proti mojemu stricu Karlu. Vedel je, da sem v procesu nečak in da sedi stric v ječi zaradi izmišljene krivde. Vprašal me je, kaj bi rad. Povedal sem mu. Naročil je tajnici, naj mi pri izstavi kopijo zadnjega spričevala in jo prinese njemu v podpis. Prijazno, a hitro se je poslovil.

Čakal sem, da je tovarišica našla papirje, jih pretipkala in nesla ravnatelju Ahlinu. Vrnila se je s kopijo mojega spričevala, ki je bilo dokaz o uspešno opravljeni peti gimnaziji, in mi ga izročila.

V zavodu spričevala nisem oddal. Skril sem ga, čeprav nisem dobro vedel, zakaj. Zavest, da imam spričevalo pri sebi, mi je dobro delo. Nihče me ni vprašal zanj in tako je postalo potrjeno o opravljeni peti šoli poleg zvezkov in rjavega suknjiča del moje resnično 'privatne' lastnine sredi družbe, ki je z rdečo zastavo na čelu samozavestno korakala v socializem po zgledu velike Sovjetske zveze.

Da bi mogel v doglednem času zbežati iz zavoda čez

mejo, nisem niti pomislil. Zima je bila pred vrati. Drugim, ki so prišli iz zaporov, so domači takoj po prihodu v zavod priskrbeli primerne obleke, jaz pa sem kljub hladnemu vremenu še vedno hodil po svetu v zelenem pajacu, čez katerega sem po potrebi natikal še tetkin rjavi suknjič. Nisem bil pripravljen na beg, pa tudi družbe ni bilo za tako tvegano pot. Sam se čez Karavanke ne bi upal.

Sicer pa je bil pobeg iz dneva v dan manj privlačen. S šolo se bo povečalo obzorje moje svobode in zavod se bo sčasoma spremenil v znosno nadzorstvo. Tako sem se tolažil. Motilo me je le, ker se je vedno bolj širil prepad med nami, političnimi gojenci, in ostalimi tovariši. Počasi smo postajali privilegirani. Naš vpliv na tovariše se je zmanjšal. Študij je postajal glavna skrb.

Šele po preteku desetletij sem izvedel za uradno ozadje našega šolanja. Ministrstvo za prosveto je poslalo namreč dne 4. oktobra 1946 javnemu tožilstvu Republike Slovenije za nas mladoletne politične obsojence izredno pomemben dopis. V njem lahko beremo, da na omenjenem ministrstvu niso bili zadovoljni z vzgojo, ki smo je bili do takrat deležni 'mladoletni politični krivci'. Čeprav je pismo podpisala 'pomočnik ministrstva' Lora Kerenc, se ne morem nezebiti vtisa, da je bil pri njem udeležen nekdo, ki je razmere poznal neposredno. Prav lahko bi bil to bodisi tovariš Dintinjana bodisi novi upravnik Jagodič, ki je bil po poklicu in srcu pedagog. Zapisano je namreč, med drugim, da se »politični počutijo, kakor da bi bili dvakrat kaznovani. Med bivšimi moralnimi delinkventi in kriminalci se tudi ne morejo politično dvigniti, ker tudi moralno ogroženi ne pridejo v dom kot politično vzgojeni mladinci in so sami potrebni vsestransko temeljite vzgoje. Preti nevarnost, da ostanejo politični zakrknjeni še naprej in da bodo podtalno hujskali še ostale gojence. Pa tudi obratno so sami v nevarnosti, da se moralno okužijo pri bolj pokvarjenih gojencih.« Zato ministrstvo sporoča, da namerava »premestiti vse navedene prisilne gojence dijake v dijaške internate po Sloveniji«.

Prizadeti gojenci seveda takrat o nameravanih spremembah nismo slišali in jaz jih nisem dočakal. Kljub večji prostosti pa sem dobil prav tiste dni nov dokaz, da mi partija ne zaupa.

Bližale so se volitve. Napovedane so bile za zadnje nedeljo v oktobru. Gojenci, stari nad 18 let, smo morali prositi, naj nas sprejmejo v volilne imenike. Posebne predvolilne komisije so odločale, kdo je za volitve 'zrel' in kdo ne. Meni je moščanska 'komisija za sestavo volilnih imenikov' z datumom 27. septembra pisno sporočila, da ne bom pripuščten k volitvam, ker »še nisem spremenil svojega sovražnega razpoloženja proti ljudski oblasti«. Protestiral sem pri upravniku, da mi sodišče ni vzelo državljanjskih pravic in da imam zato pravico voliti, pa sva oba vedela, da je moje protestiranje le formalnost. Omenjeni listek sem skrbno shranil v zvezku kot del svojega 'kulturnega' premoženja.

Zanimivo pa je, da mi je prav volilna komisija s svojo prepovedjo udeležbe pri volitvah vsaj olajšala, če ne celo omogočila pobeg.

Dalje prihodnjik

Duhovno življenje je objavilo

PRED 60 LETI (1947)

JANUAR

14. letnik mesečne verske revije *Duhovno življenje* ureja izseljenski duhovnik Janez Hladnik. Uredništvo je v ulici Pasco 431, uprava pa pri slovenskih šolskih sestrah v ulici Paz Soldán 4924, Bs. Aires.

26: **Janez Hladnik je organiziral izlet s skupnim asadom** na »čakro« Jožeta Laha v Cnel Brandsen; najprej je bila maša v cerkvi Sta. Rita de Casia. Izleta se je udeležilo 120 rojakov.

Koncem januarja sta z ladjo Andrea Gritti prišla v **Argentino slovenska duhovnika Jože Košiček in Anton Grčman**. Mašo imata odslej vsak dan v cerkvi *del Socorro* (Juncal 888, Buenos Aires).

FEBRUAR

2: Društvo prekmurskih rojakov **Slovenska krajina je imelo občni zbor**. V nov odbor so bili izvoljeni: Adalbert Preininger, Ivan Balažič, Štefan Berden, Štefan Gomboc, Štefan Ritoper, Štefan Črnko, Andrej Gomboc, Lovrenc Bočkov, Štefan Tkalec, Ludvik Fujs, Jožef Matuš, Ludvik Berden, Imre Pasičnjak, Štefan Časar, Ludvik Šeruga, Janez Hladnik in Leon Lah.

9: **Ernest Saksida SDB** iz Dornberka je imel v slovenskem verskem središču na Paternalu, Av. del Campo 1653, Capital, ponovitev nove maše. Posvečen je bil v Sao Paulo v Brazilu in tam deluje. Prisotni so bili slovenski duhovniki Hladnik, Zmet, Košiček

in Grčman. En teden kasneje je imel ponovitev tudi na Avellanedi, pa tudi na jugu Argentine, v mestu Cinco Saltos, kjer živi njegov brat in več sovaščanov.

Med 23. februarjem in 13. marcem je Janez Hladnik opravil **dušnopastirski obisk** med rojaki v provinci Cordobi in v mestu Mar del Plata. Nadomeščala sta ga Jože Košiček in Anton Grčman.

PRED 50 LETI (1957)

JANUAR

Verski mesečnik *Duhovno življenje* in prilogo za otroke *Božje stezice* izdaja konzorcij (Anton Orehar), urejuje pa odbor, ki ga sestavljajo dr. France Gnidovec, Jože Jurak, Gregor Mali, dr. Branko Rozman in Marjan Šušteršič, ki skrbi za opremo in fotografije. Platnice in stalna zaglavja riše Hotimir Gorazd.

Žepni koledarček *Moj prijatelj 1957*, ki ga tudi izdaja SDP, nudi vse potrebne podatke za gibanje in orientacijo v Velikem Buenos Airesu in med drugim tudi naslove slovenskih duhovnikov v Argentini, ki jih je trenutno 82. To je zadnje leto, da izide ta žepni koledarček, ki je prvič izšel za leto 1952.

5: **Tečaj za slovenske dijake in dijakinje** se je pričel v Slovenski hiši. Na sporedu je slovensko slovstvo, apologetika in slovenska zgodovina.

6: Na misijonski praznik sv. Treh kraljev je *Slovenska misijonska podzveza* priredila svojo že šesto tombolo, ki jo radi imenujejo **'vele'-tombola**, zaradi lepih in številnih dobitkov. Prisostvoval je njen visoki pokrovitelj škof dr.

Gregorij Rožman. Otroci iz Lanusa so pod vodstvom Zdenke Virant pripravili tudi prizorček misijonske vsebine, ki ga je napisal dr. Tine Debeljak.

13: **Zakrament sv. birme** je iz rok škofa dr. Gregorija Rožmana prejelo 378 slovenskih otrok v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejiji. Med birmanci je bilo tudi precej otrok starih naseljencev. Tako je ta veliki zakrament zopet povezal vse Slovence v Argentini v eno samo veliko družino.

15: Na 5. občnem zboru **SFZ v Slovenski vasi v Lanusu** so bili izvoljeni: predsednik Stane Mehle, odborniki pa Jože Gerkman, Franc Stanič, Lojze Grbec in Marjan Goljevšček. Odslej je duhovni vodja vikar Janez Petek CM, doslej je bil pa župnik Janez Hladnik.

20: Pravo »*slovensko slavje*« je bila blagoslovitev društvenega doma in slovenska birma v Slovenski vasi v Lanusu. Oboje je opravil škof Rožman. Sv. birmo je prejelo 45 slovenskih otrok. Po cerkveni slovesnosti je bila v društveni dvorani pozdravna akademija, na kateri so nastopili otroci. Škof je v svojem nagovoru izrazil željo, da bi v Lanusu vedno ostala vsaj dva slovenska lazarista, tudi tedaj, če bi se odprla pot domov, kajti mnogo rojakov bo za stalno ostalo v Argentini.

22: Prednica slovenskih šolskih sester na Paternalu, **s. Lavrencija Zupan**, je bila premeščena v Rosario. Sestra je bila zelo naklonjena slovenski stvari in polna razumevanja za slovenske potrebe.

26: **Umrli je v Buenos Airesu duhovni svétnik Janez Klemenčič**, bivši župnik na Igu.

27: Možje in starejši fantje, **člani slovenske KA**, so obiskali škofa v Adrogué. Zatem so imeli svojo mesečno duhovno obnovo, ki jo je vodil škof Rožman, ki je tudi maševal.

Duhovne vaje so meseca januarja opravili fantje (147-doslej najmočnejša skupina), decembra 1956 pa možje (156), posebej izobraženci (37), ter žene in matere

(133).

V mestu **Miramar** blizu Mar del Plate je v mesecu januarju katehet Stanko Škrbé nudil tamkajšnim slovenskim naseljencem in letoviščarjem priložnost za duhovno obnovo in sv. spoved. V **Bariločah** sta v istem času bila na počitnicah duhovnika Albin Avguštin in Alojzij Legan, katera sta izrabila svojo navzočnost, da sta nudila priložnost za duhovno poglobitev in utrditev verskega življenja.

Opozorilo v *Oznanilu*: "Opozorjamo vse naše žene in dekleta, ki se udeležujejo službe božje v slovenski kapeli, naj bodo vedno pokrite, kot to zahtevajo tukajšni cerkveni predpisi (...) Ni treba, da bi nas smatrali domačini za svojeglave in da bi se moralo na vsak korak videti, da smo nekaj drugega kot ostali".

FEBRUAR

3: Škof dr. Gregorij Rožman je imel **slovensko službo božjo v Rosario** v kapeli slovenskih šolskih sester. Naslednji dan je odšel v mesto Cordobo, nato pa v kordobske planine, k dr. Rudolfu Hanželiču.

10: Tradicionalne **družabne prireditve Duhovnega življenja** ob priliki srebrnega jubileja revije se je udeležil tudi škof dr. Gregorij Rožman. Spomnil se je velikega prednika škofa Antona Martina Slomška, kateremu Slovenci dolgujemo med drugim svojo visoko kulturno stopnjo. Rotil je rojake naj segajo po slovenskem branju. Udeležencev je bilo okoli 1200. Proslavo 25-letnice so podali otroci, katere so pripravile učiteljice Mija Markež, Ana Šemrov in Angelca Klanšek.

17: Škof Rožman je predsedoval prvoobhajilni svečanosti in je birmal slovenske otroke v **Mendoza**. Nato je odšel v Čile v spremstvu direktorja Antona Oreharja in se 2. marca vrnil v Argentino.

17: Občni zbor **dekliškega Mladinskega doma** je bil v ko-

legiju Marija Mazzarello v Moronu. V odbor so bile izvoljene: predsednica Tinca Glavan, podpredsednica Julka Bohinc, tajnica Ivanka Tomažević, blagajničarka Vida Bevčar, referentki za petje Jožica Tomazin in Martina Grilj ter referentka za šport Mara Draksler. Izvoljen je bil tudi socialni odsek, ki ga vodi Julka Bohinc, pomagajo pa ji Milka Turk, Ivanka Modic, Ivanka Klemenčič in Tonka Uštar.

Med Obvestili v *Oznanilu*: "Pravi Slovenci niso tisti, ki neprestano vpijejo, da so, ampak samo tisti, ki za ohranjanje slovenstva kaj žrtvujejo...".

"Kako naj izvajam ljubezen do bližnjega? Tako, da pomagaš revežem, predvsem svojim rojakom, onemoglim, bolnim, brezposelnim, sirotam, vdovam. Vedi, da je veliko revščine med nami".

KAPELICA SLOVENSKE HIŠE

GREGOR MALI

Kapelica Slovenske hiše, kako si draga, ljuba mi!
V njej zdaj so naše Brezje male, kjer vro studenci milosti.

V kapelici Slovenske hiše luč večna noč in dan gori, Slovincem brez besed naznanja, da v tabernaklju Bog živi.

Marija, sveta božja Mati, v naročju Jezuščka ima, izseljence slovenske vabi na pot življenja večnega.

Marija z Jezuščkom v naročju, mladine luč, življenje si, najlepši cvet mladosti naše, zaklad nebeških milosti!

MOJ OČE JE KAPITAN

P. POLIKARP BROLIH

Nebo se je nenadoma stemnilo in parnik so začeli premetavati visoki valovi. Potniki so vznemirjeno begali sem ter tja in se plaho ozirali po z bliski razbičanem nebu in po neugnano razbesnelem morju.

Samo neki fantek je mirno vztrajal pri svojih igračah in ni gledal ne na desno ne na levo. Nekdo ga je vprašal:

- Kaj ti se pa nič ne bojiš viharja?

- **Saj je kapitan moj oče!**

Pa mi?

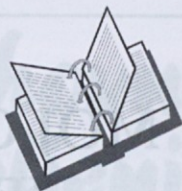
Komu smo podobni na svojem tuzemskem potovanju, kadar naš čolnič življenja zajamejo viharji?

Ali smo kakor potniki, ki vznemirjeno begajo po krovu in s strahom opazujejo »z bliski razbičano nebo« in »neugnano razbesnelo morje«?

Ali vztrajamo mirno ob svojem delu z zavestjo, da je »kapitan« naše ladje naš OČE?

Zavest, da je Bog naš Oče, nas dela silne, nepremagljive.

Iz knjige *Mozaik*

iz naše kronike

METKA MIZERIT

15. oktobra so **NA PRISTAVI PRAZNOVALI DRUŽINSKO NEDELJO.** Pri maši so peli otroci pod vodstvom Mojce Jelenc. Na orglah jih je spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Po končani maši je predsednik Pristave Edvard Kenda čestital mamicam za njihov dan, pa tudi g. Albinu Magistru k osemdesetletnici. V imenu mladine je pozdravil mame Pavel Grohar, v imenu mladcev in mladenk pa jim je voščila Tatjana Rožanec. Helena Zarnik je povedala nekaj misli o družini. Sledil je prizor, ki ga je napisal Jožko Rožanec, režirala pa Veronika Zurc. Nato so nastopili otro-

22. aprila 2006 sta v cerkvi Marije Kraljice v Lanusu sklenila zakon **MARIELA URBANIJA** in **ANDREJ ZARNIK**. Čestitamo!

ci vseh razredov, ki so veselo zapeli več slovenskih pesmi. Očkom in mamicam so čestitali tudi najmlajši ter vsakemu podarili rdeč nagelj kot simbol ljubezni. Vse je presenetila pesem »Argentina je prvak«, ki jo je napisal Aleš Grohar, uglasbila pa Mojca Jelenc. Na žalost se napoved ni uresničila.

ŠOLSKI IZLET. Tudi letos so se otroci šolskih tečajev, pod vodstvom svojih učiteljic, odpravili na izlet na pristavo gospodov lazaristov v Glew. Najprej so se udeležili sv. maše, ki jo je daroval g. Jože Bokalič. Otroci so med mašo prepevali, saj so jih Monika Urbanija Koprivnikar in Anči Koprivnikar Rozina lepo pripravili. Potem je prof. Jure Urbančič otroke razdelil po skupinah in pričele so se razne igre. Seveda pri vsem razvedrilu niso pozabili na kosilo, saj so njihovi želodčki zahtevali svoje. Sonce je močno pripekalo, zato so vsi iskali sence v zavetju košatih dreves. Kako hitro tečejo ure ob prijetnem razvedrilu. Sonce se je nagibalo v zaton. Otroci so pripravili torbice, pospravili smeti in se srečni vrnili na svoje domove. Izleta se je udeležilo 246 otrok in 39 učiteljic.

SLOVENSKI PEVSKI ZBOR SAN MARTIN je v petek, 20. oktobra, nastopil na kulturnem večeru na USAM (Universidad Nacional de General San Martín). Pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic je zbor zapel več pesmi iz svojega pestrega repertuarja: verske, slovenske narodne, španske, italijanske, črnske duhovne in argentinske pesmi. Za njihov nastop je občinstvo nagradilo pevce z navdušenim ploskanjem.

PRAZNOVANJE 39. PRISTAVSKEGA DNE je bilo v nedeljo, 22. oktobra. Na slavlje, ki se je začelo ob 11,15 so prihiteli tudi predstavniki brat-

skih domov in organizacij ter gostje iz Velikega Buenos Airesa. Napovedovalka Metka Gaser Kopač je izrekla dobrodošlico. Nato pa sta, ob zvokih argentinske in slovenske himne, predsednik Pristave Edvard Kenda in predsednica krajevne ZSMŽ Marta Križ Golob dvignila obe zastavi. Sveto mašo je daroval delegat dr. Jure Rode, somaševal pa je g. župnik pater dr. Alojzij Kukovica. Med mašo je bilo ljudsko petje, ki ga je vodila Mojca Prešeren Jelenc, na orglah pa spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Po maši je bilo v spodnji dvorani skupno kosilo. Popoldne je bil športni turnir za »starejšo mladino.« Ženske so tekmoval v odbojki, moški pa v nogometu. Igrali so: moštva Našega doma San Justo, Slomškovega doma in Pristave.

Kulturni program je bil na prostem. Čudovito sceno je naredil Andrej Golob. Najprej je spregovoril predsednik Pristave Edvard Kenda. Povedal je, da so vsi člani kot ena družina, kjer vsi delajo za isti cilj. Pozdravil je tudi predsednik krovnega društva Zedinjena Slovenija g. Lojze Rezelj. Prof. Vinko Rode je bil slavnostni govornik. V svojem nagovoru »Z mladimi močmi vztrajno naprej«, je razmišljal o ohranjanju slovenstva in vrednot, ki so jih naši starši prinesli s seboj iz domovine, pa tudi o bogastvu dveh kultur. Nato se je začela IGRA »BISERNI DIADEM«, ki jo je napisal Miha Gaser, režirala pa Maruča Zurc Čeč. Igrali so sedanji in bivši učenci Prešernove šole. O igri smo v naši reviji že poročali. Ob koncu se je napovedovalka zahvalila režiserki Maruči, avtorju Mihju Gaserju, scenografu Andreju Golobu in vsem, ki so sodelovali pri tako lepi predstavitvi.

MEŠANI PEVSKI ZBOR SAN JUSTO je v sklopu praznovanja 35. letnice ustanovitve v petek, 27. ok-

Foto: Martin Selan

▲ tobra, **POTOVAL** na argentinski jug **V CALAFATE**. Program izleta sta pripravila Franci in Nevenka Grilj, ki tam živita. Zbor je imel koncert v cerkvi sv. Terezije; domačini so jo napolnili do zadnjega kotička. Najprej je nastopil krajevni pevski zbor Coral Calafate. Za njim pa Mešani pevski zbor iz San Justa pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Peli so Gallusove, slovenske narodne in umetne pesmi pa tudi argentinske. Želi so navdušeno odobravanje in ploskanje.

Drugi dan so si ogledali ledenik Perito Moreno. Naslednji dan so se peljali na izlet z ladjo po Lago Argentino, si ogledali ledenike Glaciar Seco, Spagazzini in Glaciar Upsala. Bili so na posestvu Estancia El Galpón in videli Lago de las Aves. Z lepega izleta so se srečno vrnili v ponedeljek, 30. oktobra.

V soboto, 28. oktobra, je **SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA** priredila večer z naslovom »Kocbek v novi luči«. Predavala sta prof. Vinko Rode in g. Tine Debeljak. Večera se je udeležilo lepo število rojakov. Po predavanju se je razvila živahna debata.

45. ZVEZNI MLADINSKI DAN je bil v nedeljo, 5. novembra, v Slomškovem domu. Pripravila sta ga zvezna odbora Slovenske dekleške organizacije in Slovenske fantovske zveze ter mladi na Slomškovega doma. Že zgodaj zjutraj so se začele tekme v odbojki. Ob 11. uri sta predsednica Cecilija Kocmur in podpredsednik Matjaž Štrubelj ob zvokih obeh himen dvignila argentinsko in slovensko zastavo.

Sveto mašo je daroval g. Franci Cukjati, duhovni vodja mladinskih organizacij. Mladi so brali berili in spev, pripravili prošnje in spremljali mašo s petjem ob zvoku kitar.

Sledilo je skupno kosilo. Ker je začelo deževati, so športne ekipe odšle v Naš dom v San Justo, kjer so nadaljevali s tekmovanjem. Zvečer je bil kulturni program v dvorani Slomškovega doma, ki so ga mlajši in starejši napolnili do zadnjega kotička. Zvezni odbor je pripravil predstavitev KKC (cmokne, kdor cmokne). Trije časnikarji (Dani Kocmur, Andrej Žnidar in Martin Kopač, potem se jim je pridružil še Tomi Šušnik) so na humorističen način poročali o krajevnih mladinskih dnevih in prireditvah. Vmes smo na platnu gledali video z omenjenih prireditev. Pavle Lukman je s kameero posnel zanimivosti, ki so vzbudile mnogo smeha. Zaplesala so tudi dekleta iz San Martina. Predsednica Cecilija Kocmur je pozdravila vse navzoče in nagovorila posebej še mlade ter jih spodbujala k skupnemu delu. Poudarila je, da ima mladi na dovolj moči in slovenskega duha ter ljubezni, da bodo nadaljevali delo prednikov, saj je prihodnost slovenske skupnosti v Argentini v njihovih rokah. Duhovni vodja g. Franci Cukjati je opozoril mlade, naj živijo svojo vero v zasebnem in družbenem življenju.

Športni referenti so razdelili pokale zmagovalcem Mladinskega dne; odnesla jih je mladina iz San Justa. Sledila je zahvala vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi pro-

grama. Ob koncu so vsi udeleženci zapeli mladinsko himno, ki jo je napisal dr. Tine Debeljak. Mladina se je še pozabavala ob glasbi in plesu.

REDNI SESTANEK ZVEZE SLOVENSКИH MATER IN ŽENA je bil v četrtek, 9. novembra. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek. Na sestanku je govorila ga. Nevenka Vidmar Golob o svojih vtisih z obiska v Sloveniji.

ZSMŽ je pripravila 60 božičnih paketov in jih razdelila med potrebne rojake.

Živahno je bilo v soboto, 11. novembra, v Slovenski hiši. Ta dan je bil **ZAKLJUČEK SLOVENSKEGA SREDNJEŠOLSKEGA TEČAJA RAVNATELJA MARKA BAJUKA**. Dijaki so se zbrali po razredih, kjer so jim razredniki razdelili spričevala. Nato so se skupaj s starši in profesorji zbrali pri sv. maši, ko jo je daroval delegat dr. Jure Rode; so-maševal je g. Pavle Novak, g. Cukjati pa je spovedoval. Med mašo je bilo ljudsko petje mladinskih pesmi ob spremljavi kitar. Prošnje, berili in psalm so brali letošnji petošolci. Po sv. maši je sledila prireditev v dvorani. Točke programa je napovedoval dr. Štefan Godec. Najprej smo stoje sprejeli argentinsko, slovensko in papeško zastavo in zapeli obe himni. Napovedovalec je pozdravil povabljenе goste med njimi: veleposlanika RS prof. Avgušтина Vivoda in gospo, predsednika ZS g. Lojzeta Rezlja in gospo, delegata msgr. dr. Jureta Rodeta, ustanovitelja SSTRMB dr. Marka Kremžarja in gospo ter vse ostale.

28. oktobra je bila krščena v cerkvi Nuestra Señora de Lourdes v Mendoza **MARIJA PAVLINA ŠTIRN**, hči Štefana in Eliane, roj. Bonetto. Botra sta bila Marisa Bonetto in Toni Štirn, krstitelj pa g. Jože Horn. Cestitamo!

pesem doma«. Peli so otroci vrtca in vseh razredov osnovne šole. Zape-la sta tudi solista Veronika Malovrh in Marko Štrubelj. Za nastop so jih pripravile Anica Mehle, Marija Kraj-nik Štrubelj in Kristina Škvarča Šenk. Ob koncu so od svojih pevčkov pre-jele šopke v zahvalo. Zahvalili so se tudi prof. Andrejki Selan Vombergar za spremljavo na orglah, Tončiju Oblaku in Aleksu Puntarju za sprem-ljavo s kitarama. Sceno sta si zamis-lila g. Tone Oblak in Jani Juvančič. Za zvok so poskrbeli Marko Štrubelj, Pavle Malovrh, Erik Oblak in Luka Štrubelj. Šolski odbor se je zahvalil ustanoviteljici gdč. Angelci Klanšek; poklonili so ji lep šopek rož in jo pro-sili, naj jim pove kaj o zgodovini šole. Gospodična Angelca se je spomnila začetnih težav in učiteljic, ki so dol-ga leta poučevale v šoli. Odbor je ob tej priložnosti dal priznanje Anici Mehle, ki uči petje že 33 let, Danici Malovrh in Mariji Zupanc Urbančič, ki poučujeta že 25 let. Sedanja vo-diteljica Irena Urbančič Poglajen je prebrala pismo družine Balantič iz Kamnika, ki je čestitala šoli k oblet-nici. Predsednica Doma pa je gdč. Angelci Klanšek in Ireni Urbančič Pog-lajen izročila spominsko plaketo.

V nedeljo, 12. novembra, so **NA PRISTAVI PRAZNOVALI MISIJSKO**

Nato je spregovorila ravnateljica tečaja prof. Neda Vesel Dolenc. Pozdravila je vse navzoče in se posebej poslovlila od petošolcev, ki odhajajo. Sledil je govor veleposlanika RS prof. Avgušтина Vivoda. Najboljši dijaki vsakega letnika so dobili knjižni dar, ki so jim ga izročili njihovi razredniki. Nagrajenci so bili sledeči: Marjana Uštar (1.A), Katerina Podržaj (1.B), Tatjana Rožanec (2.A), Nevenka Grohar in Nataša Qualizza (2.B), Nadja Miklič (3.), Marjanka Oblak (4.), Mar-janka Grohar in Marjana Rožanec (5.). Marjanka Grohar je prejela tudi odlikovanje kot dijakinja z najvišjim povprečjem skozi vseh pet let tečaja. Sledila je predaja zastav. Dijaki 5. let-nika so prejeli spričevala in diplome. V imenu abiturientov sta spregovo-rila Marjanka Ayerbe Rant in Martin Zarnik. Zahvalila sta se staršem, ki jih spremljajo na življenjski poti in profesorjem, ki so jih učili na sred-nješolskem tečaju. Prof. Metka Mi-zerit je predstavila letošnji almanah *»Naj bom bakla nema«*, ki so ga abiturienti pripravili pod njenim vod-stvom in ga tudi ponesli v Sloveni-jo. Dijaki so almanah poklonili vsem navzočim profesorjem in gostom.

Sledil je nastop petošolcev. Naj-prej smo gledali video s posnetki s potovanja, nato pa odrski prikaz, s katerim so se predstavili v Sloveniji.

Vsako leto je na programu hu-moristična točka, predaja ključa učenosti. To nalogo je odlično opravila Marjanka Grohar. V ime-nu četrtošolcev ga je sprejela in se zahvalila Tatjana Groznik. Napove-dovalec je razglasil počitniško nalo-go v veliko veselje odhajajočih pe-tošolcev. Za konec smo zapeli *»Slo-venija v svetu«*. Starši petošolcev so

na dvorišču Slovenske hiše pripravi-li okusen prigrizek.

12. novembra so **V SAN JUS-TU PRAZNOVALI 55 LET BALANTIČEVE ŠOLE**. Obenem so se spomnili 85-letnice Balantičevega rojstva. Starši, otroci in učiteljice so se zbrali pri sv. maši, ki jo je daroval pater dr. Alojz-ij Kukovica, prepeval je šolski zbor. Ob koncu so vsi navzoči zapeli Tebe Boga hvalimo.

Slavnostni program je bil po-poldne v Domu. Napovedovalka je bila Alenka Zupanc Urbančič, ki je pozdravila vse navzoče, posebej še gdč. Angelco Klanšek, ustanovite-ljico in dolgoletno učiteljico, patra dr. Alojzija Kukovico in predsednico Našega doma go. Mici Malavašič Casullo. Slavnostni govor jr imela ga. Alenka Belič Fantini. Program je potekal pod geslom: *»Pri nas je*

Prof. Lojze Peterle, poslanec v evropskem parlamentu, v družbi veleposlanika RS prof. Avguština Vivoda, na Moronski univerzi. – Prof. Peterleta je tokrat spremljala tudi žena ga. Branka. Foto: Marko Vombergar

NEDELJO. Organiziralo jo je Društvo slovenska Pristava skupaj s patrom dr. Alojzijem Kukovico, ki je daroval sv. mašo. Nabirka je bila namenjena za pomoč misijonom.

V drugem delu prireditve je predsednik Edvard Kenda pozdravil vse navzoče, nato so si ogledali film Evangelij ljubezni, ki kaže delo Petra Opeke. Ta je Malagašem s pomočjo dobrotnikov pomagal graditi hiše. Uči jih ljubiti bližnjega in Kristusa. Njegovo načelo je, da ima vsak človek pravico do vzgoje in dela. Sledil je nagovor časnika Silveyre, ki je napisal knjigo »Un viaje a la esperanza«. Govoril jim je o delu Petra Opeke in spodbujal mlade, naj se odzovejo božjemu klicu za duhovniški ali redovniški poklic.

V tretjem delu je delovanje misijonarja Petra Opeke opisala njegova sestra Marjana Opeka Juhant, ki je skupaj s sestrami in bratom potovala na Madagaskar in se srečala s stvarnostjo Petrovega dela. Opisala je današnje stanje društva Akamasoa, ki skrbi, da imajo ljudje vzgojo in delo. Priporočala je molitev za misijone. Pri Pristavi so dan zaključili s skupnim kosilom.

V četrtek, 23. novembra, je pripravila 'Fundación Emilio Komar' na buenosaireški katoliški 'Universidad

del Salvador' **AKADEMIJO V SPOMIN FILOZOFU, PROFESORJU DR. MILANU KOMARJU**, ki je umrl 20. januarja v San Isidro. O njem in o dveh novoizdanih zbirkah zapisov njegovih predavanj so govorili štirje iz najožjega kroga dr. Komarjevih prijateljev in učencev. Profesorjev sin inž. Jure L. Komar pa je komentiral kratek projicirani film o pogrebu očetovih zemeljskih ostankov na Žalah v Ljubljani. Za konec je argentinsko občinstvo, ki je napolnilo avlo magno 'San Ignacio de Loyola', doživelo lepo presenečenje, ko je Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andejke Selan Vombergar zapel štiri slovenske pesmi, slovesnost pa zaključil z Arcadeltovo Zdrava Marijo.

V sklopu Slovenske kulturne akcije JE RAZSTAVLJALA mlada slikarka **IRENA ŽUŽEK**. Odprtje razstave je bilo v soboto, 25. novembra, v mali dvorani Slovenske hiše. Umetnico in njeno delo je predstavila gospa Andrejka Dolinar, ki je SKA odgovorna za likovni odsek.

PREDSTAVITEV KNJIGE GOSPE MIRE EKERJEVE je bila v soboto, 12. novembra. Organizirala jo je Zveza slovenskih mater in žena. Navzoče gospe in gospode je pozdravila gospa Irena Fajdiga, ki je podala predstavitev gospe Poloni Makek. Ta je na kratko opisala življenje gospe Mire, zlasti delo v kuhinji in na tečajih, ki jih je vodila v Buenos Airesu in v Bariločah. Po predstavitvi knjige se je gospa Pavlina Dobovšek zahvalila gospe Julijani Zupan, ki je knjigo založila. Sledil je prigrizek in prodaja knjige vsem, ki so jo želeli kupiti. Recepte je uredila in pripravila za tisk gospa Polona Makek in njena hčerka, za kar se jima Zveza najlepše zahvaljuje.

PRAZNIK KRISTUSA KRALJA. Na nedeljo Kristusa Kralja, 26. novembra, je bila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj slovesna sveta maša. Daroval jo je pater dr. Alojzij Kukovica. Pri pridigi je govoril o razkristjanjenju v današnjem svetu. V srednjem veku so bili ljudje zelo

Foto: Stane Snoj

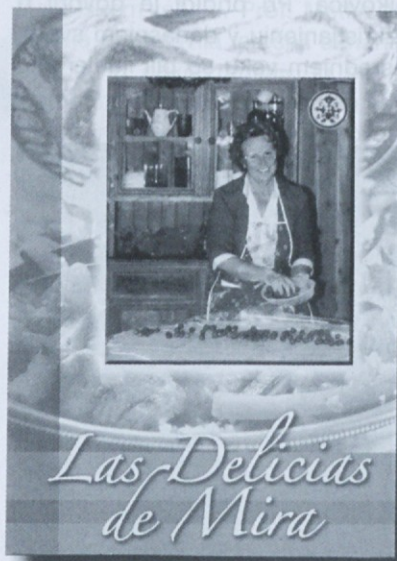

Rast XV ob 20-letnici na Pristavi. Foto: Marko Vombergar

verni; tudi takrat so grešili, potem so se skesali in delali pokoro. Današnji svet je brez vere; ljudje grešijo, svojih hudih dejanj pa ne smatrajo za greh. Grešijo proti desetim božjim zapovedim, pa tudi Cerkev ne priznajo kot božje ustanove. Kristus je kralj tudi današnjega sveta. Pri maši je bilo ljudsko petje, na orglah ga je spremljala gospa Anka Savelli Gaser.

Praznovanje se je nadaljevalo v dvorani škofa Rožmana, kjer so študenti in dijaki **PREDSTAVILI IGRO**

Knjiga kuhinjskih receptov ge. Mire Eker

»**LUČ Z GORA**«. Po knjigi Franza Weiserja jo je dramatisiral Miha Gaser, ker ni dobil izvirnika. Tudi režiral jo je on. Zgodba se dogaja na Dunaju. Mladi Tirolec Hinko Moll je prišel v mesto, da bi študiral na gimnaziji. Stanoval je pri sorodnikih, kjer je imel bratranca Mirka, ki je bil njegov sošolec in mlajšega Otona. Hinko je odločen katoličan z močno dušo. V razredu, kamor je prišel je bila močna skupina socialistov. Najmočnejši je bil liberalni klub, ki ga je vodil Kurt Berner. Samo trije dijaki so bili prepričani katoličani. Tem se je pridružil Hinko, ki je junaško branil verska in moralna načela. Kurt ga je hotel moralno pokvariti in je vedno spletkaril proti njemu. Profesor verouka je bil dr. Schlitzer, ki je bil dober, manjkalo pa mu je odločnosti. Nihče v razredu se ni učil verouka. Profesor zgodovine Walker je bil oster liberalec in brezverec. S Hinkom sta bila večkrat v besednem boju, ker je Hinko branil vero in krščanska načela. Bil je plemenit in čist, čeprav ga je Kurt vedno zapeljeval. Med dijaki višjih razredov je Hinko začel organizirati Marijino kongregacijo, med dijaki nižjih razredov pa Oton. Ko sta pripravljala slovesnost sprejema novih članov, je bil Hinko smrtno ranjen v prometni nesreči. (V knjigi se je ponesrečil v gorah). Mirko,

njegov bratranec se je spreobrnil in stopil na njegovo mesto.

V igri so nastopili: Pavel Grohar (Hinko); Jožko Rožanec (Mirko); Franci Schiffrer (Kurt); Jože Oblak (dr. Schlitzer); Tone Podržaj (Walker); Luka Štrubelj (Karel); Pavel Oblak (Oton); Gabrijel Jelenc (Herbert); Aleks Mele (Weiman); Aleks Puntar (Gall); Martin Zarnik (Erih); Tomaž Rožanec; Maksi Malovrh; Kristijan Kopač in Maksi Golob. Šepetalki sta bili Nadica Kopač Grohar in Ivana Tekavec. Za zvok in luči je poskrbel Damijan Ahlin s sodelavci. Fantje so se v kratkem času naučili dolga besedila. Gospodu Mihu Gaserju in

fantom najlepša hvala, ker so nam pripravili tako lep praznik Kristusa Kralja.

V ponedeljek, 4. decembra, je bila **V KONGRESNI PALAČI v Buenos Airesu PODELITEV NAGRAD 'Premio a la Trayectoria honorable de la OFADAC'** (Organización Federada Argentina de Actividades Corales), združenje, ki ga sestavlja sedem pevskih zvez iz štirih provinc. Ob tej priložnosti je dobilo odličje 19 zborovodij, starejših nad 65 let, s kategorijo 'narodni', ter 14 pevskih zborov iz osmih provinc in mesta Buenos Aires, ki se posvečajo zborovskemu petju nepretrgoma 50 let ali več. Med odlikovanimi zbori je bil tudi Slovenski pevski zbor iz Mendoza, katerega so na slovesnosti v Kongresni palači zastopali zborovodja Diego Bosquet ter člani zbora Anica Grintal Hirschegger, Marjana Šmon Žumer, Rosita Klinec Villareal ter Janez in Jože Štirn. Janez Štirn poje pri zboru že 53 let in je kot tak njegov najstarejši aktivni član. Slovesnosti se je udeležil tudi veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod z gospo.

Naši Mendoščani, ki so iz ljubezni do slovenskega petja vztrajali toliko let in mu žrtvovali toliko ur prostega časa, zaslužijo tudi vse naše priznanje.

Mendoščani v Kongresni palači (slika v sredini): Spredaj (od desne): Diego Bosquet (zborovodja) in Jože Štirn. Zadaj: Janez Štirn, Rosita Klinec Villareal, Anica Grintal Hirschegger ter Marjana Šmon Žumer. – Veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod in gospa. - Foto Stane Snoj

RESNIČNA ZGODBA

Svetloba vztrajne vere je milost, ki daje moč, da preživimo tudi težke dneve.

Dr. Franjo Kuharič, kardinal

O če male Daisy je moral službeno za dve leti v Los Angeles in zdaj sta šli mama in Daisy za njim, da bi vsaj božič skupaj praznovali. Daysi je prvič potovala z avionom in vse jo je sila zanimalo. Spraševala je to in ono ter gledala na vse strani. Gospe, ki je sedela na njeni desni strani, se je deklica takoj prikupila in kmalu jo je ogorvorila.

- Ali se prvič voziš z avionom?

- Da. Ali vi tudi?

- Tudi. Pa se nič ne bojiš?

- Ne. Ali se vi bojite?

- Da. Ni mi prav prijetno.

- Veste, jaz vsako jutro molim k Jezusu in potem je on ves dan z menoj in se mi ne more nič hudega zgoditi.

Gospa je bila ateistka, a deklici ni hotela nič reči, le v sebi

se je nasmehnila, češ: - Kako se znajo ljudje lepo slepiti!

Deklica je še klepetala. Povedala je gospe tudi to, da zbira krajevne razglednice in gospa ji je obljubila, da ji bo poslala eno iz San Francisca, ker od tam ni imela še nobene.

Polet je bil izprva miren; že blizu Los Angelesa pa jih je zajel vihar in avion se je nekaj časa močno zibal. Znanka male Daisy je bila vsa preplašena, deklica je pa mirno izvlekla iz žepa rožni venec in ga začela moliti. Ko je videla, kako jo gospa začudeno opazuje, ji je razložila, kako je treba ob debelih jagodah moliti očenaš, ob drobnih pa zdravarije in skrivnosti.

Minilo je več kot pol leta, tedaj pa pride nekega dne za Daisy pošta iz San Francisca! V kuverti šest prelepih razglednic, zraven pa pisemce: »Draga Daisy, v cerkvi, ki jo vidiš na eni izmed razglednic, sem včeraj prejela zakrament svetega krsta in sveto obhajilo. Prvo pobudo za to veliko odločitev v svojem življenju sem dobila lani na letu z avionom proti Los Angelesu. Zdaj sem tudi jaz mirna in srečna. Hvala, mala Daisy, naj bo Bog s teboj na vseh tvojih potih!«

Iz knjige *Mozaike*

malo za šalo...

Mala Špela se vrača iz šole. Na cesti sreča starejšo gospo, ki ji pravi:

»Tako majhna, pa že greš v šolo?«

Špela odgovori: »Jaz grem že iz šole domov.«

+

Dva klateža privedejo na policijo in ju vprašajo: »Poklic?«

Prvi: »Nezaposlen.«

»In vi?«

»Jaz sem njegov tajnik.«

+

Neki športnik, lovec na rekorde, je zbolel.

»Hm, imate visoko temperaturo,« pravi zdravnik.

»Koliko?« zadihano vpraša športnik.

»40,4.«

»In koliko znaša svetovni rekord?«

+

Star mož sedi v vlaku. Sosed ga vpraša, kam se pelje.

»Na srečanje sošolcev,« odvrne stari mož.

»Verjetno jih ne pride več veliko?«

»Ne, že deset let sem jaz edini.«

+

»Kakšno veliko morje je med Ameriko in vzhodno Azijo?«

Grobna tišina v razredu. Čez nekaj trenutkov učitelj prikima: »Pravilno ste odgovorili: Tihi ocean!«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Nekdanjim komunistom je uspelo nemogoče: iz vojakov partije so postali generali demokracije.
- Neodvisna Slovenija se obnaša kot država na porodniškem dopustu.
- Neokusno je, če nekateri pišejo spomine na čase, ki bi jih radi čimprej pozabili.
- Neuvrščeni so sanjali o tem, da bodo nekega dne postali prvouvrščeni.
- Nevarnost diktature: zamolčuje se svoboda. Nevarnost demokracije: preveč se govori o njej.
- Ni bolj žalostnega poklica kot je brezposelni revolucionar.
- Ni dovolj, če se borimo za pravice, včasih bi se morali boriti tudi proti krivicam.
- Ni ga zgodovinarja, ki bi lahko dokazal, da je bila kontrarevolucija pred revolucijo.
- Ni prav, da bodo prvi odšli nazadnje.
- Nič ne povezuje ljudi trdneje kot skupni greh.
- Njegova preteklost ima zelo dobre perspektive.
- Nočem v zgodovino, dokler ne gredo nekateri ven.

Cerkvi in svetu v pomoč	
– Lojze Kukovica	1
Nameni Apostolata molitve	2
Anton Puščavnik – Silvester Čuk ...	5
Pomen molitve – iz Catholic-net-a .	5
Nauk ponižnosti lepe šivilje	
– Prevedel A.S.Snoj	6
Zlatoporočenca – iz Catholic-net-a	7
Pater Pij in skrivnost križa	7
Ozdravljeni osliček – Lojze	
Kozar ml.	9
Misel Karla Rahnerja –	
Tomáš Špidlík	10
Kristusovi nazivi – Tomáš Špidlík	11
Jezus odrešenik – Tomáš Špidlík ...	11
Darovalec življenja – Tomáš	
Špidlík	11
Razodevalec – luč sveta –	
Tomáš Špidlík	12
Svojega fanta je predstavila –	
iz Catholic-net-a	12
Deset načel Janeza XXIII.	
za vsak dan -	13
Kaj je torej sreča? – Iz revije	
On živi	13
Sporočilo mladim –	
Janez v Pavel II. -	14
Benedikt XVI. priporoča formiranje	
Katoliške akcije	14
Zlati jubilej s. Marije Pustavrh -	15
Kapetan Jovo – Kajetan Gantar	17
Polje, kdo bo tebe ljubil...	
– Ernest Hirschegger	18
Razmišljanje v Sloveniji se mora	
čimprej spremeniti! – Lenti Lenko .	20
Leto brez sonca – Marko Kremžar .	21
Duhovno življenje je objavilo	24
Kapelica Slovenske hiše –	
Mali Gregor	25
Moj oče je kapitan – Iz revije	
Mozaik	25
In naše kronike – Metka Mizerit	26
Resnična zgodba – Dr. Franjo	
Kuharič	31

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIVA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar - **Članica uredniškega odbora:** Metka Mizerit - **Tehnični urednik:** Stane Snoj - **Grafično oblikovanje:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar

- Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - E.E.UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Škof Baldomero Carlos Martini blagoslavlja novi oltar Brezjsanske Marije v sanhuški stolnici.

51. Slovenski dan in 50-letnica Našega doma v San Justu -

Foto: Marko Vombergar

Slovesnost na glavnem Trgu San Martin. Veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod in župan občine La Matanza Fernando Espinozo

Poslanec v evropskem parlamentu prof. Lojze Peterle v San Justu

MARTIN FIERRO
na sanhuškem odru
Foto Marko Vomberg

Corno
Argentino
Suc. 7 Bn. As.
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

La Vida Espiritual Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena. Director: Mons. dr. Jorge Rodó
Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina